

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op maandag 30 maart 2026, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn:

- dhr. L.A. de Lange, voorzitter;
 - mw. M.M. Bellekom-Vogels, mw. S.B. Everard, mw. D.C. van Deursen-van Gool, dhr. J.M. Gankema, dhr. H.J.M. Hendrickx, mw. S. Hibbert, mw. J.M. Hofman-de Raad, dhr. N.T.M. Klooster, dhr. R.R. Krabbendam, mw. F.A.M. van Leeuwen-Geelen, mw. I. van der Marel, dhr. G.L.H. Nijman, dhr. B.G. Paulides, mw. C.A. Rogge-Schneider, dhr. H. van Smirren, dhr. J.R. Stallinga, dhr. M.C. Stekelenburg, mw. S.M. Tirion-van der Goes, mw. P.A. van Vliet-van Dijk, dhr. B.R. Wesselingh, mw. M.P. Wuite, leden van de raad;
 - dhr. R. Bloemendaal, dhr. L.N.M. van Doeveren, dhr. L.W. Koetsier, dhr. R.A. Zoutendijk, wet-houders
 - dhr. J. Kleinhesselink, raadsgriffier
- Verhinderd: -
-

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij open ik de raadsvergadering van de gemeenteraad van Wassenaar. Hartelijk welkom aan alle 21 aanwezige leden, fijn dat u er vanavond bent. Welkom aan de leden van het college, welkom aan de mensen van de ambtelijke organisatie, maar zeker een bijzonder welkom aan alle familieleden, kinderen en andere belangstellenden hier vandaag op de tribune en ook een mooie vertegenwoordiging van de lokale media. Het is vandaag een bijzondere vergadering, namelijk de laatste raadsvergadering van deze raad in deze samenstelling, van deze bestuursperiode 2022-2026. Fijn dat u er vandaag allemaal bent. De raadzaal is al opgefleurd met dat u allemaal een zonnebloem voor u heeft liggen. Welkom allemaal en laten we er met elkaar een mooie vergadering van maken. We hebben geen afmeldingen want alle 21 zijn vanavond aanwezig. Verder mededelingen? Er is een mededeling vanuit de raad, mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank. Ja, niet alleen afscheid van een tiental raadsleden vanavond, maar ook van twee losse fracties, dat wisten we al. De losse fractie van GroenLinks en de losse fractie PvdA gaan in de nieuwe raad niet meer bestaan want we gaan samen verder en dat is dan de mededeling. We hebben ook iets sneller dan we dachten een nieuwe naam, de nieuwe fractie zal verdergaan als Progressief Nederland, afkorting PRO. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel en daarmee is de actualiteit in deze raadzaal aanwezig. Nog even voor het proces. U heeft het nu als mededeling gedaan, die wordt verwerkt bij de eerstvolgende raadsvergadering. Die is op woensdag 1 april as. en dan zal ook uw naam op de bordjes zichtbaar zijn. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik moet ook de mededeling doen dat wij een nieuwe partij zijn. Hart voor Wassenaar, maar dan met drie s'en zoals op de stembiljetten heeft gestaan. Dat is niemand opgevallen behalve een heldere geest hier op het raadhuis, maar de komende vier jaar zullen wij Hart voor Wassenaar met drie s'en heten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Hendrickx, prima. Er zijn verder geen mededelingen vanuit het college.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan gaan wij een voorstel doen voor de agenda. Voor deze vergadering is er een agenda voorgelegd, kunt u allemaal instemmen met deze voorliggende agenda? Dat is het geval. Dan is die bij dezen vastgesteld.

3. Inspreken

De **voorzitter**: Voor vanavond hebben zich geen insprekers aangemeld, dus dat agendapunt is bij dezen ook besproken.

4. Notulen

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de notulen van de laatste raadsvergadering, namelijk op 24 februari 2026. Kunt u instemmen met de tekst van de notulen? Dat is het geval, dan zijn die bij dezen vastgesteld.

5. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de lijst ingekomen stukken. Zijn er opmerkingen over de lijst ingekomen stukken en de daarbij behorende afdoeningsvoorstellen? De lijst is bijgewerkt tot en met 30 maart jl. om 16.00 uur. Dat is het geval. Dan bent u akkoord gegaan met de afdoeningen.

6. Hamerstukken

6.a Verordening Maatschappelijke ondersteuning Wassenaar 2026

De **voorzitter**: Ja en dan hebben we nog een belangrijk hamerstuk, namelijk de verordening Maatschappelijk ondersteuning Wassenaar. Waarbij het besluit luidt 'de veroordeling Maatschappelijke ondersteuning gemeente Wassenaar 2026 vast te stellen, artikelen 1 tot en met 33'. Kan ik ervan uitgaan dat u daarmee akkoord bent? Dat is het geval, dan is dit hierbij besloten. Dit is wel een hele belangrijke en grote verordening en dank aan eenieder die dat ook zorgvuldig heeft meegewogen en bekeken. Mooi.

7. Beoordeling rechtmatigheid verkiezing gemeenteraad 2026 Wassenaar

De **voorzitter**: Ja en dan zijn we bij agendapunt 7, de rechtmatigheid van de gemeenteraadsverkiezingen die zijn gehouden op 18 maart 2026. Ons Reglement van Orde stelt dat het onderzoek naar het verloop van de gemeenteraadsverkiezingen aan de hand van het proces-verbaal van het Centraal Stembureau plaatsvindt in de laatste vergadering van de raad in oude samenstelling, vanavond. Bij het ontvangen raadsvoorstel heeft u het proces-verbaal van het Centraal Stembureau ontvangen en daarnaast heeft de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven naar het verloop van de gemeenteraadsverkiezingen gekeken. Daarom geef ik graag het woord aan de voorzitter van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven, mevrouw Bellekom-Vogels.

Mevrouw **Bellekom**: Dank u wel voorzitter. De Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft op grond van de Kieswet en het proces-verbaal van de verkiezingsuitslag van het Centraal Stembureau onderzoek gedaan naar het verloop van de verkiezing van 18 maart jl. De commissie rapporteert aan de raad dat ze geen bijzonderheden heeft geconstateerd. De commissie bestond uit mevrouw Van der Marel, de heer Van Smirren, mevrouw Hibbert, de heer Klooster, mevrouw Wuite en ikzelf. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan wil ik u als voorzitter, maar ook de hele commissie, hartelijk danken voor het werk dat u als commissie heeft gedaan voor het onderzoek van de geloofsbrieven. Dan nu het voorliggende besluit. Kan ik aannemen dat wij direct kunnen overgaan tot de besluitvorming over het voorliggende besluit? Het besluit luidt namelijk dat de verkiezing van de gemeenteraad van de gemeente Wassenaar van 18 maart 2026 rechtmatig is verlopen. Bent u daarmee akkoord? Dan is dat per acclamatie besloten. Dat is toch altijd een bijzonder moment want dat betekent namelijk de formele afronding van een geheel verkiezingsproces, dat een zorgvuldig proces is geweest met natuurlijk de mooie uitkomst dat we in Wassenaar een opkomstpercentage van 63,1% hadden, dat getal zit inmiddels in mijn geheugen gegrift, en dat wij een 7% hogere opkomst hadden dan bij de vorige raadsverkiezingen. Dat is natuurlijk mede gekomen door de vele aandacht die negen partijen in de afgelopen periode voor de verkiezingen hebben gegeneerd en er zijn vanuit de gemeente natuurlijk allerlei ondersteunende dingen gedaan om iedereen zoveel mogelijk naar die stembus te krijgen. Gelukkig dat de nieuwe raad met een groter mandaat dan de vorige keer de nieuwe periode in kan. Dat is natuurlijk mooi, maar het is ook een groot compliment aan al die vrijwilligers die in de vijftien stembureaus actief zijn geweest, een groep van bijna 140 mensen onder leiding van een professioneel team aan de zijde van de gemeente, zowel aan de inhoudelijke kant als aan de hele verzorgende kant want de mensen op het stembureau zijn gelukkig niets tekortgekomen. Dat is bij elkaar een mooie en grote prestatie. Toen ik als voorzitter samen met de leden van het Centraal Stembureau vorige week kon constateren, wat ook in het proces-verbaal staat, dat dit proces met nul fouten is verlopen dan denk ik dat we met elkaar ontzettend trots kunnen zijn op hoe dit hele verkiezingsproces is geweest. Ik wil ook op deze avond iedereen die daar een bijdrage aan heeft geleverd hartelijk danken. Daar kunnen we als Wassenaar met elkaar trots op zijn, dank u wel.

8. Toelating raadsleden periode 2026-2030

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 8, Toelating raadsleden voor de periode 2026-2030. De raad dient het besluit te nemen over de toelating van de door de voorzitter van het stembureau benoemde raadsleden en dat staat in artikel 5, lid 2 van ons Reglement van Orde dat namelijk stelt 'deze commissie onderzoekt de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van de nieuwe benoemde leden en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de toelating. Indien van toepassing wordt van een minderheidsstandpunt melding gemaakt in het advies'. Voor dat ik het besluit over de toelating voorleg, geef ik graag het woord aan de voorzitter van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven en dat is nog steeds mevrouw Bellekom-Vogels.

Mevrouw **Bellekom**: Dank u wel voorzitter. De Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft onderzoek gedaan naar de geloofsbrieven van de volgende benoemde personen: mevrouw Bellekom-Vogels, de heer Van Doeveren, de heer Gankema, de heer Hendrickx, mevrouw Hibbert, de heer Koetsier, mevrouw Van Leeuwen-Geelen, mevrouw I. van der Marel, de heer Meijer, mevrouw Nieuwerkerke, de heer Van Pareren, de heer Paulides, mevrouw Van Schouwenburg, de heer Van Smirren, de heer Spaanjaars, de heer Stekelenburg, mevrouw Struik, de heer Tacx, mevrouw Vierwind, de heer Visser, mevrouw Van Vliet-van Dijk. Gebleken is dat de benoemden aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert tot toelating van alle bovengenoemde personen tot lid van de gemeenteraad van Wassenaar. Voor de heer Van Doeveren en de heer Koetsier geldt dat zij tot de vorming van een nieuw college het raadslidmaatschap kunnen combineren met de functie van wethouder. De commissie bestond uit mevrouw Van der Marel, de heer Van Smirren, mevrouw Hibbert, de heer Klooster, mevrouw Wuite en ikzelf. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel, dank aan de voorzitter en daarmee ook aan de hele commissie voor het nader onderzoek dat jullie hebben gedaan. Even voor de transparantie, dat ook alle volgers denken 'hoe zit het nu in elkaar want ik hoor twee andere namen?'. Dat heeft er mee te maken dat de heer Van der Burg, de nummer 1 van Forum voor Democratie, zijn benoeming niet heeft aangenomen en de heer Van Pareren in de plaats daarvan komt en dat de heer Schel bij de VVD-fractie ook zijn benoeming niet heeft aangenomen en in zijn plaats de heer Spaanjaars komt. Dus dat is de verklaring en dan is dat hiermee ook helder. Dan het besluit over de toelating van de 21 leden, namelijk om mevrouw Bellekom-Vogels, de heer Van Doeveren, de heer Gankema, de heer Hendrickx, mevrouw Hibbert, de heer Koetsier, mevrouw Van Leeuwen-Geelen, mevrouw I. van der Marel, de heer Meijer, mevrouw Nieuwerkerke of Niekerke, wij zijn nog naar de precieze..., maar we gaan dat maandag precies... Ik denk dat het Niekerke is, de heer Van Pareren, de heer Paulides, mevrouw Van Schouwenburg, de heer Van Smirren, de heer Spaanjaars, de heer Stekelenburg, mevrouw Struik, de heer Tacx, mevrouw Vierwind, de heer Visser en mevrouw Van Vliet-van Dijk toe te laten als lid van de gemeenteraad. Kunt u daarmee instemmen? Dan is dat bij dezen. Ik zie allemaal instemmende knikken van 21 raadsleden, dan is dat bij dezen besloten en een felicitatie aan alle 21 nieuwgekozen raadsleden. Dat is mooi en dat vind ik altijd wel een van de bijzondere momenten bij een sluitingsceremonie van de Olympische Spelen, dan doet de voorzitter van het IOC altijd de oproep aan alle jonge sportievelingen om weer te komen voor de volgende Olympische Spelen over vier jaar en in de tussentijd hard te gaan trainen. Dit is een beetje zo'n zelfde type oproep, maar gelukkig dat de leden die ook al in de bus hebben gehad. Dit is namelijk de oproep aan alle nieuwverkozenen om zich hier te verzamelen voor het afleggen van de eed of de verklaring en belofte en daarmee het raadslidmaatschap te aanvaarden. Ze hoeven trouwens niet zo heel lang te trainen want dit is namelijk al op woensdag 1 april a.s. om 19.30 uur. Dus op 1 april a.s. is de installatieraad en om 19.00 uur gaat eerst iedereen en groupe op de foto. Dan is dat bij dezen en dan hebben we na het verkiezingsproces een nieuwe raad.

9. Afscheid raad periode 2022-2026

De **voorzitter**: Dan ga ik naar het spreekgestoelte hiernaast. Beste raadsleden, aanwezigen, familie, vrienden, iedereen hier vanavond aanwezig, maar ook degenen die dit thuis volgen. Vanavond staat in het teken van het afscheid nemen en ook het terugkijken, maar vooral waardering en terugkijken op een bestuursperiode van de afgelopen vier jaar, de periode 2022-2026. We nemen vanavond ook persoonlijk afscheid van een elftal raadsleden en ik denk dat wat er vanavond gebeurt toch altijd een belangrijke markering is in onze lokale democratie. Gelukkig kunnen we constateren dat dit een springlevende lokale democratie is waarbij negen partijen hebben meegedaan aan de verkiezingen, acht partijen terugkomen en sommige partijen de avond daarna alweer een nieuwe naam hebben. We hebben toch een levende democratie hier. De verkiezingsuitslag staat vast en dat draagt ook bij aan het mandaat van de 21 raadsleden die op 1 april a.s. worden geïnstalleerd. Ik wil vanavond vooral terugkijken op een periode en dat is iets wat je als raadslid

allemaal doet naast je normale bestaan want je hebt allemaal een gezin, je hebt andere bezigheden, mensen hebben een baan, hebben andere hobby's maar als je raadslid wordt dan heeft dat gewoon heel veel invloed op je directe leven want dan ben je namelijk volksvertegenwoordiger, het hoogste orgaan van deze gemeente en dat brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Je zou het naast het normale bestaan ook gewoon topsport kunnen noemen en dat heeft u de afgelopen jaren bedreven want je inzetten als volksvertegenwoordiger in ons bijzondere dorp Wassenaar is echt wel iets wat veel van je vergt en vraagt. Vier jaar lang heeft u in de voorhoede van het hoogste orgaan die deze gemeenteraad kent gestaan en laat dat helder zijn, dat is de gemeenteraad. Dat deed u met overtuiging, met betrokkenheid en ook met gevoel voor verantwoordelijkheid. Daarbij verdiepte u zich in vele dossiers, werden debatten gevoerd en maakte u keuzes om richting aan onze gemeente te geven. Dat leverde vervolgens in de praktijk vele uren, kijk rechtstreeks van het hockeyveld mooi, debat hier in de raadzaal op, zowel in de commissies als tijdens de raadsvergaderingen. We hadden hier wel eens raadsvergaderingen waar niet één belangrijk groot dossier op stond, maar waar de agenda rustig zes grote dossiers in zich hield, dan wisten we overigens ook alweer 'dat wordt een tweede avondje op de woensdag' en dat is toch allemaal gebeurd om met elkaar grote besluiten te nemen. Voordat je uiteindelijk tot zo'n besluit komt, moet het grondig worden bestudeerd, worden gelezen, vragen over worden gesteld, in commissies worden behandeld en misschien bij tijd en wijle ambtelijke bijstand worden gevraagd, dat is gelukkig ook veelvuldig gebeurd, om dan uiteindelijk richting te geven waarbij u ook vooral niet schroomde om bij tijd en wijle via moties en amendementen bepaalde voorstellen een andere kant op of in ieder geval de kant op te krijgen die u graag wilde. Dat vraagt dan weer afstemming met partijen, samenwerking, en dat allemaal onder tijdsdruk. Dat is toch vaak wel het geval, de agenda's gaan snel, de dossiers volgen elkaar op en dat heeft deze raad allemaal wel met elkaar kunnen doen. Ja, en dat allemaal in deze raadzaal, maar er gebeurde natuurlijk ook nog heel veel meer daarbuiten want het is natuurlijk iets wat je als raadslid doet. Naast dat je je eigen initiatieven hebt is er natuurlijk ook het controleren van het college, in die verschillende commissies en natuurlijk met elkaar standpunten bepalen die uiteindelijk in de besluitvorming in deze gemeenteraad komen. Velen van u zijn ook actief geweest in tal van commissies, regionale commissies, Wassenaar zit in veel gemeenschappelijke regelingen en daar zijn ook vaak commissies vanuit raadsleden waar je dus ook in regionale besturen zat, dat kwam er dus nog eens bij. Natuurlijk ook de eigen fractievergaderingen want ook eigen fractievergaderingen plus het meenemen van uw eigen achterbannen in politieke partijen vergt de nodige tijd want als volksvertegenwoordiger is het natuurlijk wel van belang om ervoor te zorgen dat uw standpunten binnen een partij ook worden gedeeld en dat u daar mensen in meeneemt. Er is nog iets ontzettend van belang als raadslid en dat is natuurlijk alle tijd die je hier niet in onze mooie Paauw met vergaderingen actief bent en dat is natuurlijk het zijn van raadslid in het dorp want u raakt geregeld in gesprek met inwoners in Wassenaar, u kunt op tal van plekken worden aangesproken. Dat zal u ongetwijfeld bekend in de oren klinken, een burgemeester heeft er in ieder geval ook wel eens mee te maken, je loopt door de Langstraat en iemand heeft toch nog wel even een vraag voor je. Daar ben je raadslid voor, dan ga je met diegene in gesprek en dat is maar goed ook want als je volksvertegenwoordiger bent dan zul je toch ook moeten weten wat er allemaal in het dorp speelt. Dat gebeurde natuurlijk ook op de sportvereniging, mensen komen er al snel achter dat je raadslid bent en op onverwachte momenten krijg je ineens allerlei hele praktische vragen waarbij je soms toch op zoek naar het antwoord moet. Nu je toch topsport bedrijft, het voordeel is dat u wordt gevolgd door 28.000 coaches in dit dorp, dus het is bij tijd en wijle natuurlijk toch geen sinecure om raadslid te zijn. Dat vergt veel, dat vergt ook iets van de mensen om u heen en daar sta ik dan ook vanavond nadrukkelijk bij stil, ook bij degenen die hier vanavond aanwezig zijn of die dit volgen. Het is wel heel erg fijn, en dat zult u herkennen, dat je door een thuisfront wordt gesteund want op het moment dat je hier volop bezig bent met het bedrijven van die topsport dan staat de familie buitenspel en dan is het wel handig dat er ruimte wordt gegeven en dat er misschien ook wel gewoon taken worden overgedragen want dingen thuis gaan vaak gewoon door. Dat luisterend oor, familie, vrienden, achterbannen, dat heeft u wel gegeven en daar wil ik u voor danken want dat maakte het mogelijk dat de raads- en commissieleden het werk ook konden doen. Zonder support is topsport helemaal niks. Die steun is er gelukkig geweest, dank daarvoor en fijn dat u hier vanavond ook bent om dat te ondersteunen. Dan terug naar de mensen waar het hier om draait, de raadsleden. Op 27 maart jl. tijdens het afscheidsdiner met de raad en de commissieleden heb ik al wat langer stilgestaan bij de bijzondere rol van de commissieleden die we in Wassenaar gelukkig ook hebben, maar vanavond draait het om de raadsleden. Veel van u wisten bij het aantreden misschien wel wat van de inrichting van het openbaar bestuur, u had er misschien ooit wel eens wat van meegekregen, op school geleerd, maar ik denk dat als u heel eerlijk bent en terugkijkt op deze afgelopen jaren u heel veel hebt ontdekt, geleerd, over de praktijk, hoe het nu daadwerkelijk in zo'n mooi instituut als een gemeenteraad, een gemeente, werkt maar ook de rol die wij als gemeente spelen in een veel grotere overheid met een provincie, een rijk, gemeenschappelijke regelingen, waterschappen en allerlei andere organen. Het heeft allemaal met elkaar te maken want dat is hoe het openbaar bestuur in Nederland nou

eenmaal is georganiseerd, uiteindelijk kijkt in ieder geval ook altijd een ander met je mee en heb je je allemaal tot elkaar te verstaan en dat vooral in deze veranderende tijden. Laten we daar ook helder over zijn, de afgelopen vier jaar is wel een tijd geweest waarin veel is veranderd is. Helaas ook in de wereldsituatie met helaas oorlog en leed, maar ook veranderingen in Nederland, verschillende kabinetten die we hebben gehad. Eigenlijk is altijd alles in verandering en dat zie je ook gewoon terug in het raadswerk. Om een klein voorbeeld te noemen, als je de afgelopen jaren op de fiets richting Leiden reed dan zag je daar een oude verroeste tank staan en dat dacht ik altijd 'dat is een geruststellende gedachte, misschien is die ooit nog eens nodig', maar goed de boa's in Wassenaar hebben er geen rijbewijs voor en er gebeurde natuurlijk helemaal niet zoveel op Maaldrift. Inmiddels liggen er hele serieuze plannen van Defensie om daar een modern full force opleidingscentrum voor de Koninklijke Marechaussee van te gaan maken en daar hadden we ons toe te verstaan. Daar is een Wassenaarbod op gemaakt want ineens is er volle ontwikkeling en dat heeft echt te maken met een veranderende wereld waardoor je ineens op Wassenaars niveau als gemeenteraad een stap naar voren moet zetten om daarover met een college na te denken: wat gaan we daar dan mee doen? Een ander moment is mij wel bijgebleven, dat was in 2025 toen je ineens die grote wereld van heel nabij zag, namelijk tijdens de NAVO-top in Den Haag. Dat was ook makkelijk want we konden het dorp toch niet uit, dus we hebben het ook allemaal van nabij kunnen meemaken. Hoe aardig was het dat de commissie werd onderbroken omdat de grote spelers, een hele grote speler uit dit veld, met zijn auto voorbijkwam. We hebben toen de vergadering geschorst om met zijn allen op het grasveld toch even dit spektakel mee te maken en vele Wassenaarders met ons. Dat zijn bijzondere momenten waarop je toch wel voelt dat er iets aan de hand is en je dat met elkaar beleeft. Dames en heren, laten we ook dingen benoemen zoals ze zijn en dat is natuurlijk dat het ook niet altijd in harmonie gaat want de afgelopen bestuursperiode kende natuurlijk een ingewikkelde start met een snelle wisseling van het college en dan weer het vormen van een nieuw college met andere coalities en een oppositie. Dat vergt een nieuwe motivatie, hernieuwde samenwerking en soms het overbruggen van pijn en teleurstellingen. Het is ook altijd goed om dat te benoemen en dat is begrijpelijk want het is veeleisend om een nieuwe dynamiek te vinden en niet alleen in de raad, maar ook in de onderlinge verhoudingen. Dat vroeg de nodige veerkracht en dat is politiek, maar daar komt politiek ineens ook heel dichtbij en dan kan het ook zomaar persoonlijk worden. Die periode hebben wij met elkaar doorgemaakt. Het is niet altijd vanzelfsprekend en ik hoop oprecht dat wat overblijft de kracht van vertrouwen en verbinding is om uiteindelijk, hoe ingewikkeld de situatie soms kan zijn, wel te staan voor wat er is en gelukkig dat we ook kunnen constateren dat het belang van het dienen van die 28.000 Wassenaarders altijd vooropstaat. Gelukkig hebben we ook heel veel mooie momenten gehad. U heeft ontzettend hard gewerkt aan verschillende, soms hele kleine dossiers en hele grote dossiers en aan onderwerpen die onze samenleving ook echt bezighouden, maar ook sommige onderwerpen die voor individuele mensen van groot belang zijn. Dan steeds weer het doel om bij te dragen om er uiteindelijk voor te zorgen dat onze inwoners een goed leven hebben, wonen, werken, genieten van al dat moois in Wassenaar. Een aantal, maar het is echt een veel te grote lijst om in zijn geheel op te noemen, maar ja het illustreert wel en dit is het overdrachtsdossier zoals de ambtelijke organisatie heeft overgedragen. Als je natuurlijk gewoon uiteindelijk kijkt naar de breedte en de reikwijdte van waar een gemeente allemaal over gaat, maar er zijn natuurlijk wel een paar markante dossiers te noemen zoals, dat is natuurlijk in de vorige periode al begonnen, de opening van een sporthal, Valkenhorst dat uiteindelijk in de planologische procedures zijn beslag kreeg, het Centrumplan en de nieuwbouw van de ANWB waar de publieke tribune ineens vol zat met half Den Haag, de WMO-verordening die vanavond is afgetikt, maar het is wel een heel proces geweest om daar te komen, dat gold trouwens voor allerlei vernieuwingen in het Sociaal Domein, maar zeker ook de vorming van het Sociaal Team Wassenaar, dat heeft hier zijn oorsprong gevonden en dat is mooi, één loket waar elke Wassenaar nu naartoe kan voor vragen op het gebied van het Sociaal Domein. Ik kan het natuurlijk niet onbenoemd laten en vanaf 27 februari jl. heeft heel Wassenaar het ook gemerkt, de introductie van 30 km per uur. Het zijn zo een aantal grote dossiers waarbij de raad uiteindelijk degene is geweest die de voorstellen heeft geaccordeerd, bijgestuurd en uiteindelijk heeft gemaakt tot de besluiten die nu zijn genomen. Natuurlijk ook, dat was een ander mooi moment, het vieren van honderd jaar Raadhuis De Paauw, ons raadhuis. Dat was een mooie festiviteit, een weekend vol festiviteiten rond ons huis van de democratie, een mooi moment waarop de geschiedenis, het bestuur en de inwoners samen kwamen en dat verbond ons allemaal maar zorgde ook voor verbinding met mensen waarvoor we het allemaal doen, de Wassenaarders. U heeft er ook een groot besluit over genomen namelijk dat de renovatie vanaf 1 mei a.s. ook daadwerkelijk wordt gestart waardoor de nieuwe gemeenteraad de komende periode het belangrijke werk vanaf de tweede etage van ons politiebureau aan de Hofcampweg zal gaan doen. We komen terug in De Paauw, dat is wel het goede nieuws, maar dat zal ik op 1 april a.s. nog meegeven aan de nieuwe leden van de raad voordat ze ineens allemaal bedenkingen krijgen. Laten we vooral niet vergeten dat u zich vier jaar lang voor anderen heeft ingezet en dat heeft u gedaan door te luisteren, vragen te beantwoorden, zelf vragen te stellen en oplossingen te bedenken voor vraagstukken waar dorpsgenoten om

vroegen. Dat gaat van klein tot groot, maar daarin komt alles voorbij en daarmee zijn we niet zo maar een dorp, ons speelveld is zeer divers, alle wijken en buurten van Noord tot Zuid, maar ook van lokaal naar internationaal. In Wassenaar vinden wij dat in onze context altijd heel normaal, maar we zijn een zeer internationaal dorp en dat vraagt dus wat. Iedereen heeft zo zijn eigen individuele belangen en wensen en het was uiteindelijk aan u als raad om uw afwegingen in het kader van het algemeen belang te maken. Dat is altijd het mooie, dat het algemene belang vooropstaat want dat is nou eenmaal de rol die een gemeenteraad daarin heeft. Het is nu tijd om het stokje over te dragen aan een nieuwe gemeenteraad. Vanaf woensdag 1 april a.s. gaan zij hopelijk vol enthousiasme en motivatie... En zaterdag, toen ik de nieuwe raadsleden zag binnenkomen, gaat dat volgens mij ook helemaal lukken want ze hebben er zin in, maar ze bouwen natuurlijk wel voort op wat u de afgelopen periode heeft neergezet. Zo geldt dat voor elke gemeenteraad, je gaat weer staan op de schouders van de volgende raad. Daarmee heeft u een voorhoede gevormd en ik denk dat u met zijn allen heel erg trots kunt zijn op wat u daarmee heeft betekend voor ons mooie dorp, daar wil ik mijn oprechte waardering voor uitspreken. Ook in de samenwerking met het college, op de voorste tribune, met de ambtelijke organisatie, maar ook met alle betrokken organisaties in ons dorp om uiteindelijk zaken in Wassenaar beter te maken en uiteindelijk die besluiten te nemen. Er gaan vanavond elf raadsleden weg en daar wil ik toch individueel bij stilstaan. U heeft allemaal collectief een zonnebloem gekregen want u sluit allemaal de bestuursperiode af, een tiental van u komt op 1 april a.s. terug als raadslid, maar elf van u gaan weg. Dat is misschien wel even aardig, het gedeelte en ik ga even kijken... Ja kijk, de griffier, want de zittende raadsleden hebben een zonnebloem, maar ja u moet nog even een periode door om nog de vaas te verdienen want de vertrekkende raadsleden krijgen een prachtige vaas met ons wapen daarin trots gegraveerd, cadeau. Dan weet u wat er in de doos zit die u straks krijgt. Het is een mooi specifiek ontwerp, speciaal gemaakt voor u als groot dank je wel en ik hoop dat u daar ook met veel plezier naar terug gaat kijken. Er zijn allerlei verschillende manieren wat u ermee kunt doen, u kunt er natuurlijk bloemen in zetten, maar u kunt er ook andere dingen in stoppen, dat laat ik geheel aan u, ik hoef er ook geen voorstel voor. Dan kom ik nu bij het gedeelte waarin ik persoonlijk nog wat tegen de vertrekkende raadsleden wil zeggen en dan begin ik bij Jan Stallinga. Jan, sinds jouw entree in de raad in september 2024 was meteen al duidelijk dat hier geen onbekende binnenkwam. In Wassenaar kenden we je al langer en niet in de eerste plaats als de voorzitter van de Wassenar Oranjevereniging Koningin Wilhelmina. Jouw bevoegdheid en welbespraaktheid kenden we natuurlijk al en dat is prachtig want dat betekende dat we vaker in het jaar Koningsdag meemaakten, namelijk in onze raadzaal. Dat is mooi want die kwaliteiten bracht jij mee naar deze raadzaal en dat is eigenlijk grappig want jouw achtergrond is er eentje in de financiële wereld. Daarmee deed je dat ook vaak beschouwend richting de ingewikkelde gemeentelijke financiën en had je ook zo je bijdrages in de commissie Planning & Control, maar wat jou misschien nog meer kenmerkt zijn jouw beschouwende woorden en vaak bijna filosofische bijdragen die je wist te geven. Daarmee wist je net een ander type kern van de discussie te raken en het soms ook net naar een ander niveau te tillen, je haalde er zo her en der eens een filosoof of een grote denker bij. Dat is mooi want die stonden niet in de kanttekening van het stuk en daarmee is de boel verrijkt. Daarnaast, ook nog fijn hè, weer zo'n bij-activiteit waar gelukkig velen van jullie een bijdrage aan hebben geleverd. Zo zat jij in de klankbordgroep van de Rekenkamercommissie en met die scherpe blik is de Rekenkamercommissie goed geadviseerd en ook verder gekomen. Ik wil jou dan ook ontzettend danken voor jouw inzet, maar zeker ook voor jouw positieve blik, je frisse blik, maar ook de diepgang van je woorden. Ik stel mij gerust met maar één gelukkige gedachte en die is dat er Koningsdag is waar Jan gewoon weer het woord tot ons zal richten. Jan, hartelijk dank je wel, het ga je goed. Degenen die dat willen, krijgen straks ook nog de mogelijkheid om wat te gaan zeggen, dus dat gaat helemaal goed komen.

Dan kom ik bij Sabrina Everard. Sabrina kwam in de raad en ik herinner mij nog een actieve campagne van het CDA met allerlei krijt, graffiti, op de toen nog stenen van de Langstraat, die daar toen nog lagen, omdat je vond dat er wat aan de sociale volkshuisvesting en zeker huisvesting voor jongeren moest worden gedaan. Dat heb je niet losgelaten, met die ambitie ben jij in de gemeenteraad terechtgekomen en daar stond je meteen stevig in je schoenen. Ik kijk de familie aan, misschien dat je dat een beetje van huis uit hebt meegekregen want je vader is hier lang raadslid geweest, maar je gaf er toch ook wel echt je eigen invulling aan en dat verdient absoluut waardering. Daarnaast natuurlijk, ga er maar aan staan, ook de rol van fractievoorzitter, want dat betekent dat je toch allerlei overleggen binnen een coalitie hebt, maar zeker ook je algemene beschouwingen bij begrotingen en als fractievoorzitter, zo werkt het nou eenmaal in een gemeenteraad, worden je woorden altijd gewogen en wordt het debat ook met je gezocht. Dat schuwde je ook niet, je vond het in die zin volgens mij eigenlijk bij tijd en wijle best wel leuk als je eens een interuptie kreeg. Wat je niet losliet was die inzet voor het wonen, zeker ook de sociale woningbouw in Wassenaar, en zeker ook voor jongeren, het belang van jongeren in Wassenaar. Het was ook mooi dat je zelfs in een recente raad via een motie nog een jongerensprekkuur voor elkaar hebt gekregen dat geïntroduceerd gaat worden. Zeker ook bij allerlei woningbouwprogramma's voelde je het

collega stevig aan de tand en je bleek daar bij tijd en wijle ook volhardend in te zijn want de wet- houder die het wat losjes probeerde met 'ja, ik zeg u dat wel even toe', dat moest toch over het algemeen wel echt even gewoon goed worden vastgelegd en zo niet dan had je het middel in je zak, namelijk een motie en dat wist het college ook. Dus in die zin gewoon de volharding om uiteindelijk zaken voor elkaar te krijgen en dat is mooi want dat betekent dat je gedreven bent op de onderwerpen die spelen en dat heb jij ook in deze jaren laten zien. Daar wil ik je voor bedanken. Ik wens je veel succes met de toekomst, maar iets vertelt mij dat dit politieke virus dat in deze vier jaar verder is aangewakkerd op termijn vast wel weer eens een keertje terugkomt. Ik wil je bij de- zen bedanken voor je betrokkenheid, energie en ook het zijn van een voorbeeld voor jonge men- sen in de politiek die voor Wassenaar het verschil kunnen maken. Ik dank je wel.

Dan ben ik bij Suzan Tirion-van der Goes. Jouw maatschappelijke betrokkenheid was eigenlijk al vanaf het begin zichtbaar en voelbaar, dat begon als commissielid en dat groeide door in jouw rol als raadslid. Dat is een enorme kwaliteit. Jij straalt een enorme rust uit en dat is best wel een bij- zondere eigenschap, dat hebben niet alle 21 mensen hier in deze raadzaal, dat is een onderscheid- end vermogen. Natuurlijk weten we dat jij je ook inzet als coach en mindfulnesstrainer, dus wie weet ken je heel goed je eigen lessen en dat heb je volgens mij bij tijd en wijle ook heel goed in deze raad toegepast, waar bij tijd en wijle misschien discussies wat emotioneel werden en naar een wat andere toonhoogte gingen, zocht jij toch heel nadrukkelijk naar de verbinding. Dat is mooi want dat heb je nodig in een raad waar iedereen gelukkig voor zijn eigen mening staat en waar het debat ook mag worden gevoerd, maar waar het bij tijd en wijle ook heel goed is dat er een be- paalde matiging is en die bracht jij. De inhoud trok jou ook aan. Een motie over de leegstandsver- ordening. Een gruwel vanuit jouw fractie, woningen die leegstaan terwijl daar uitstekend mensen in zouden kunnen wonen. Ja, daar moest wel wat aan gebeuren en dat is ook gebeurd, een breed ge- steunde motie om aan die leegstandsverordening te gaan werken om op die manier huizen en ge- bouwen in Wassenaar op een goede manier te benutten. Waaronder ook een andere actualiteit.

Toen in de zomer van 2025 na het verschrikkelijke incident met Lisa de nacht werd opgeëist, en terecht, veiligheid voor vrouwen, maar ook voor mensen in de queergemeenschap, ben jij met een motie gekomen, die ook breed is gesteund, 'daar moeten we toch als raad heel nadrukkelijk de uit- spraak over doen dat we dit moeten gaan oppakken en dat dit moet veranderen want Wassenaar moet een veilige plek zijn'. Dat was het college en dat ben ik ook zeer met je eens, hoe belangrijk dat is, en hoe mooi was het dan dat we vorige week tijdens de veiligheidsschouw op de fiets naar plekken zijn gegaan. Toen was overigens nog de mededeling dat er ergens rond de 150 enquêtes waren ingevuld en dat zijn er inmiddels al 200. Dus de betrokkenheid daarbij neemt toe en daar- mee heb je denk ik een belangrijk onderwerp nog eens benadrukt, onderstreept, en op die manier gaat dat ook in een plan verder uitgewerkt worden en zijn consequenties krijgen met uiteindelijk maar één doel en dat is dat iedereen zich hier veilig kan voelen in Wassenaar. Dat vraagt een ge- dragsverandering van iedereen, maar misschien bij tijd en wijle wel gewoon die aankijkende blik, die rustige blik, dat helpt ook vele mensen in deze situatie. Daar wil ik je voor danken. Nou heb ik wel begrepen dat je als commissielid doorgaat, dus de rustige blik zijn we gelukkig niet helemaal kwijt. Ik wil jou danken voor jouw inzet in de afgelopen periode.

Ja, Ber Wesselingh. Ber, dan zijn we bij jou. In jouw professionele leven weet je alles over verpak- kingen en logistiek en dat zie je ook misschien wel terug in de manier waarop jij werkt, gestructu- reerd, doordacht, maar ook oog hebbend voor het geheel. Ik herinner mij dat nog van een eerste kennismakingsgesprek bij jou in de tuin waar jij volop zat te vertellen wat je zoal in het werkend leven had gedaan, maar dat politiek natuurlijk iets nieuws zou zijn. Volgens mij heb je daar de af- gelopen jaren ook ten volle ervaring in opgedaan. Je hebt je breed ingezet, vooral op het gebied van wonen en verkeer en zeker het dossier 'hoe ga je nou sluipverkeer tegen en hoe krijgen we nou een verkeersdoserinstallatie op de Katwijkseweg' heb jij met jouw partij heel nadrukkelijk op de agenda weten te zetten. De weg is inmiddels van de gemeente Wassenaar en zo worden de eer- ste stappen gezet. Dat is mooi want dat helpt natuurlijk om met elkaar een leefbaar dorp te ma- ken. Wat jou ook kenmerkt, is dat jij altijd oog houdt voor de mensen om wie het gaat, maar vol- gens mij draait het bij jou ook om mensen, vind je het prettig om met mensen om te gaan. Het was misschien zelfs voor jou soms wel eens een beetje wennen want heel veel mensen kenden Ber, maar nu was het ineens 'Ber het raadslid' en dat vergt ineens iets want mensen gaan je vra- gen stellen, hebben meningen en je wordt in politieke discussies gezogen, maar jij probeerde te achterhalen wat er speelde en op een goede manier het contact te leggen met de omwonenden en zo te kijken of je individuele belangen die spelen toch op de een of andere manier hier binnen de gemeenteraad vertaald kon krijgen. Dat is mooi want het is ook voor volksvertegenwoordigers wel van belang om die verbinding met de samenleving te hebben en die geluiden op te doen. Het leuke is, maar ja dat is het mooie, dat ik je ook wel vaak tegenkwam op plekken als er weer wat te vie- ren was in Wassenaar. Dan is Ber ook gewoon van de partij, aanwezig, hij geniet daar volop in mee en dat is hartstikke mooi want ja, ik denk dat dit ook momenten zijn die we met elkaar in dit dorp moeten koesteren. Je mocht ook serieuze rollen oppakken, een tijdje het zijn van commissievoor- zitter, maar zeker ook de voorzitter van de raads werkgroep Valkenburg, toen nog hetend

Valkenhorst en gefeliciteerd, als professional in verpakking en logistiek weet je ook wanneer je jezelf moet weggoeien of in ieder geval recyclen als je niet meer nodig bent want jij bent de laatste voorzitter van de werkgroep Valkenburg. Die komt namelijk niet meer terug want Wassenaar heeft de inbreng gehad. Het is besloten zoals het is besloten en daarmee heb jij het licht van deze werkgroep uitgedaan. Ik wil jou danken voor jouw inzet, het luisterend vermogen, maar ook je verbindende kracht. Ik heb zomaar het vermoeden dat jij daar binnen de Wassenaarse gemeenschap gewoon lekker mee doorgaat en dat we je op andere plekken gewoon gaan tegenkomen. Dank Ber, voor jouw inzet voor deze gemeenteraad in de afgelopen vier jaar.

Dan kom ik nu bij Niek Klooster. Ja Niek, lange tijd zeer betrokken bij jouw eigen wijkvereniging Horst en Duin. Je kreeg een upgrade want ineens ging het niet meer alleen over de wijkvereniging, maar over heel Wassenaar want je bent daar raadslid namens de VVD. Halverwege een raadsperiode instappen is helemaal geen eenvoudige opgave want zo'n trein gaat rijden en daar moet je dan toch zomaar weer zien op te springen. Dat gaf best ook wel de nodige uitdagingen in dossiers en dat is wat jou tekent, als je met iets bezig bent, dan wil je ook de hoed, maar vooral ook de rand van dossiers kennen, weten, doorgronden. Ik geef het je maar te doen als je op zo'n trein springt en dat is mooi want je pakte daarin niet de makkelijkste dossiers, de ruimtelijke ontwikkeling. Zoals u allemaal weet bevat de ruimtelijke ontwikkeling in Wassenaar toch vaak de onderwerpen waar de grotere discussies over zijn en dat is ook niet gek in een mooi groen dorp, waar het altijd wikken en wegen is hoe je ruimtelijke keuzes maakt. Jij zette je tanden in complexe dossiers over waar al dan niet woningbouw zou kunnen komen en hoe dat verder zou moeten worden vormgegeven. Dat is belangrijk want dat is uiteindelijk belangrijk voor hoe Wassenaar er ook in de toekomst uitziet. Gelukkig deed je ook dingen daarnaast, vanuit het raadswerk actief in de commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven maar zeker ook als plaatsvervangend lid van de Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Vergaderingen in Schiedam en vergaderingen verder in de regio, waarbij je met andere raadsleden in de adviescommissie van de Metropoolregio zat. Dat is natuurlijk als vervoersautoriteit en als economische entiteit een belangrijke samenwerking van 21 gemeenten waarbij de belangen van 2,3 miljoen mensen op tafel liggen en daar maakt Wassenaar onderdeel van uit. Daar hebben we grote stappen met elkaar weten te zetten, ook binnen die Metropoolregio, met de vaststelling van twee grote visies, een eigen evaluatie en intussen ook nog in het openbaar vervoer het erbij komen van een coronacrisis. Dat zijn allemaal zaken die daar zijn besproken, fijn dat je daar een bijdrage aan hebt willen leveren door mee te denken over de toekomst van die Metropoolregio. Ik wil jou dan ook danken voor de inzet, maar ook jouw onderzoekende blik die jij in de afgelopen periode hier in de gemeenteraad hebt gehad en wens jou heel veel succes. Gelukkig ben je in je oude buurt gebleven, dus op een of andere manier gaan we ongetwijfeld nog wel wat van je terugzien in onze mooie Wassenaarse samenleving. Het ga je goed.

Ja, Charlotte Rogge. Ja, op de tribune, we gaan over je moeder spreken want jij combineerde het raadslidmaatschap met een drukke baan en jouw jonge gezin, hier aanwezig. Hartstikke leuk dat jullie er zijn. Dat is natuurlijk geen geringe opgave en degenen hier ook in de raad die in die situatie zitten weten als geen ander hoe dat is. Toch heb je heel veel weten te bereiken en dat heeft mede geresulteerd in een grote winst voor jouw partij bij de laatste verkiezingen. Als fractievoorzitter heb je de verantwoordelijkheid genomen, het stokje overgenomen en later heb je hem ook weer zorgvuldig overgedragen. Je was natuurlijk ook actief als fractievoorzitter in de Vertrouwenscommissie, dat ging over de herbenoeming van degene die nu spreekt, dus dat was wel relevant. Er is natuurlijk één straatnaam die absoluut aan jou blijft plakken en dat is natuurlijk, en ik zie dat het antwoord ongeveer al half wordt gegeven, de Dr. Mansveltkade. Je hebt je de afgelopen periode ingezet om de Dr. Mansveltkade fietsveiliger te maken want naast dat het een belangrijke ontsluitingsweg voor een hele mooie wijk is, is het natuurlijk ook de toegangsweg naar een heel belangrijk sportpark en daarom vond jij het van belang dat alle kinderen die daar gaan sporten daar op een veilige manier op hun fiets naartoe kunnen. Daar heb je dan ook aandacht voor gevraagd en ook echt aangegeven dat daar de komende jaren ook echt oog moet zijn voor die veiligheid. Dat is verder doorgegaan, ook daar rijden we tegenwoordig 30 km per uur, maar het gaat ook over de inrichting van die weg. Dan zitten er helaas wat nutsvoorzieningen in de weg en dan wordt er nog een nieuwe wijk achter gebouwd, maar het staat wel degelijk echt op de grote agenda om ervoor te zorgen dat het daar zo veilig mogelijk is want laten we eerlijk zijn, in Wassenaar willen we dat iedereen, en zeker ook jongeren, op een veilige manier naar de sportverenigingen kunnen. Dat is een mooi resultaat waar jij je als raadslid hard voor hebt gemaakt. Als fractievoorzitter, en ik zei dat ook al bij Sabrina, heb je natuurlijk ook het genoegen mogen smaken van algemene beschouwingen. Dat zijn toch altijd spannende momenten want daar trekken we een hele dag voor uit, in ieder geval een groot deel van de dag. Dan mag je het algemene verhaal neerzetten en je collega's hebben dan zo links en rechts nog wel een vraag, een kritische kanttekening of een opmerking. Daarbij is mij altijd opgevallen dat je op een optimistische positieve manier vooral wilde benadrukken wat er wel goed gaat en dat is een geluid dat je in die zin siert, ook kijken naar wat wel goed gaat terwijl we natuurlijk in algemene zin sneller kijken naar dingen die niet goed gaan. Beide zijn

goed, daar ga ik niet over, maar het is altijd wel goed dat het ergens in balans is. Dat waardeert jou ook, dat je hier in de verschillende zaken die je hebt gedaan een positieve en verbindende bijdrage hebt geleverd en dat dus allemaal gecombineerd met een mooie baan, een druk thuisfront en dat is waardering waard. Je gaat nu de gemeenteraad verlaten. Dat is natuurlijk altijd jammer vanwege de opgebouwde kennis die er is, maar de overwegingen zijn ook volstrekt helder. Iets doet mij vermoeden dat er in het zijn van volksvertegenwoordiger wel iets is waar we misschien op een later moment, in een andere levensfase, nog wel eens iets van terugzien. Je gaat gewoon door bij de rijksoverheid om te werken voor de publieke zaak en dat is prachtig. Charlotte, ik wil jou hartelijk danken voor jouw inzet voor de gemeenteraad van Wassenaar.

Dan kom ik nu bij Gerbrand Nijman. We hebben hier in de gemeenteraad jouw inzet en betrokkenheid gemerkt, er was vooral veel enthousiasme en toewijding in de tijd die jij in het raadswerk investeerde. Dat was soms best wel een enorme combinatie in tijd want in de beginperiode moest dat vaak nog met aanwezigheid in Egypte worden gecombineerd en de laatste jaren met aanwezigheid in Zuid-Afrika. Voor de goede verstaander, dat zijn geen wijken in Wassenaar, die landen zijn een stuk verder weg en toch wist jij dat zo te combineren. Daarom was de raadsagenda voor jou ook ontzettend van belang, dat we daar niet van af weken, want jouw reisschema werd daar ergens omheen gepland. Kon je er niet zijn, dan zorgde je er in ieder geval wel voor dat je online was verbonden en het contact bleef houden. Dat is mooi want naast een verantwoordelijke en drukke baan dit te kunnen doen... Ik heb eigenlijk nooit aan je gemerkt dat je op de een of andere manier moest verzaken omdat het niet viel te combineren. Het is aan de andere kant natuurlijk mooi als je een internationale blik hebt, het sluit in Wassenaar ook goed aan bij waar ook een heleboel inwoners bij betrokken zijn dat jij bij tijd en wijle wel eens wat voorbeelden gebruikte van zaken die je ook op andere continenten zag, dat is bij tijd en wijle heel mooi en relativerend. Je begon deze periode natuurlijk als fractievoorzitter maar in de laatste fase, toen je het fractievoorzitterschap had overgedragen, heb je ook nog een tijdje het voorzitterschap van de subcommissie Planning & Control gedaan en dat is ook mooi. Daar wordt in dit gezelschap nog wel eens wat wisselend over gedacht, maar het is wel mooi dat er zo'n commissie is die ook gewoon toezicht houdt op de financiën, met de accountant spreekt en op die manier ook probeert het college, en zeker de wethouder van Financiën, scherp te houden. Dan dossier Ivicke. Daar heb jij natuurlijk ook in een traditie vanuit jouw fractie de tanden stevig in gezet omdat je het van belang vond dat een rijksmonument hier niet moest staan te verkrotten en te verslonzen. Ik denk wel, maar dat is een compliment aan deze hele gemeenteraad, ik had vanmiddag nog een bijeenkomst waar deze hele casus nog eens een keer is toegelicht en als je ziet wat de gemeente Wassenaar heeft gedaan om uiteindelijk recht te doen, het voor elkaar te krijgen dat dit monument ook een monumentale toekomst krijgt, dan denk ik dat we daar unieke stappen in hebben gezet en jij bent daar mede bij betrokken geweest. Een ander monumentaal pand ligt jou zeker net zo na aan het hart en dat is natuurlijk ons cultureel centrum, het dorps huis de Warenar. Je hebt tot het laatst toe het college bij de les gehouden door te zeggen 'ga er nou voor zorgen dat het doek uiteindelijk niet valt, maar dat het theater openblijft en daar op een mooie manier verder gebouwd gaat worden aan de toekomst van dit toch wel unieke theater dat wij in ons dorp hebben. Ik denk dat daar een mooie richting is bepaald waar de volgende raad mee verder kan, zo bouw je altijd weer voort op de schouders van de oude raad. Ten slotte wensen we je heel veel succes met het maken van een boek, Een jaar door Wassenaar. Dat is een mooi initiatief waarmee je de verbinding tussen de verschillende Wassenaarders wilt vergroten. Ik kijk uit naar dat boek waar je al een tijdje met een aantal andere betrokkenen mee bezig bent en ik wil jou vooral danken voor al jouw inzet en betrokkenheid in de afgelopen periode.

Dames en heren, dan komen we nu bij Rogier Krabbendam. Rogier, jij zat naar links te kijken. Nee en ik had je naam ook in één keer goed, ik verwisselde je niet, het ging echt allemaal prima. Om mee te beginnen, wat mij echt trof, maar dat heb ik van velen van jullie gehoord, is dat ik het heel bijzonder vond om bij jouw laatste raad echt iets te horen over waar jouw persoonlijke drijfveer zit en waar je vandaan komt. Ik zou bijna zeggen, waarom moest je het tot de laatste raad bewaren om dat te doen want ineens vielen er bij mij heel veel kwartjes, dit is waarom Rogier Rogier is, waarom hij in de politiek zit, waarom hij politiek bedrijft en waarom onderwijs, door Rogier beschreven als een plek waar hij zich op dat moment veilig voelde, zo belangrijk voor jou is. Hoe mooi is het dat je de drijfveer van iemand op dat moment ervaart. Wat mij betreft is dit ook een voorbeeld van, trouwens ook naar de nieuwe gemeenteraad, dat we eerder elkaars drijfveren weten te ontdekken want als je dit van elkaar snapt dan snap je ook waarom je op bepaalde momenten doet wat je doet. Dus dank Rogier dat jij dat toen zo krachtig neerzette. Daar ligt ook je kracht, het verbinden, de persoonlijke ervaringen, maar ook een grote bevlogenheid op de inhoud en dat is mooi. Ik denk dat we met jouw inzet als commissievoorzitter wel kunnen stellen dat je ook een grote bijdrage aan het natuurlijk uiteindelijk goed georganiseerd krijgen van deze gemeenteraad hebt geleverd. Dat geldt in algemene zin, commissievoorzitters zijn ontzettend van belang om die commissievergadering ook in goede banen te leiden en ik denk ook dat de commissievoorzitters verzameld in de agendacommissie in deze periode mooie stappen hebben gezet. Ook

fractievoorzitter en dat betekent ook altijd een grote verantwoordelijkheid, ik had het er bij Charlotte en Sabrina al over. Dat betekent natuurlijk ook veel extra overleg, maar ook die momenten bij een algemene beschouwing waarin je een verhaal neerzet. Dan schuwde je het debat niet en plaatste je bij tijd en wijle ook een stevige interruptie en dat is ook prima, stevig op de inhoud, maar wat bij jou valt te prijzen is ook dat je soms ook gewoon weer gas terugneemt als je denkt 'het punt is gemaakt en we hebben het nu goed uitgewisseld'. Dat maakt het zichtbaar, maar ook oprecht en dat is mooi. Ja en het burgerberaad, ik denk dat je maar zo de motie ergens ingelijst hebt hangen. Dat is natuurlijk wel een hele belangrijke prestatie geweest, dat je een meerderheid van de gemeenteraad erachter kreeg om het eerste heuse Wassenaarse burgerberaad te doen en dan wel over een onderwerp waarover we hier met elkaar al een tijdje dimdammen, namelijk de wegecategorisering en het verkeer. We weten wat de gevolgen daarvan zijn geweest. De gemeenteraad heeft met een burgerberaad, met een advies dat er lag, natuurlijk ook gezegd dat het dan logisch is dat we dat advies overnemen en dat die 30 km per uur sinds eind februari jl. ook een feit is. Dat is misschien wel een heel tastbaar voorbeeld van wat er wel eens wordt gevraagd, wat kun je nou in de gemeenteraad bereiken? Uiteindelijk vanuit een politieke strategie dat er uiteindelijk een besluit wordt genomen dat grote consequenties heeft en waar je dus een verschil kunt maken. Dat gold ook voor het Centrumplan waarbij je heel nadrukkelijk ook de combinatie en het belang van ondernemerschap benadrukte en dat altijd in een mooie combinatie waarbij je ook de duurzaamheidsagenda van jouw partij wist te combineren. Dat zijn herkenbare punten die je hier in deze periode hebt ingebracht en waarbij grote besluiten zijn genomen die de toekomst van Wasse naar zullen tekenen. Ik wil jou dan ook danken voor het luisterend vermogen, de kritische blik bij tijd en wijle, want dat mag ook, daarin altijd wel de juiste dosering en het zorgvuldig kiezen van je woorden, maar zeker ook je persoonlijke drijfveer. Rogier, het gaat je goed.

Ja, Marianne Wuite. Je stapte wat later in deze periode in omdat er toen een wethouder naar het college ging. Dat is natuurlijk altijd een beetje op een rijdende trein stappen, maar daar had je eigenlijk helemaal geen moeite mee want je hebt die rol gewoon met overtuiging opgepakt. Ik denk dat dit een hele fijne eigenschap is die bij jou past en dat heeft volgens mij te maken met jouw enorme ervaring, misschien ook wel vanuit het leven, maar zeker ook vanuit het werkend perspectief want jij bent al lang actief voor de rijksoverheid in allerlei rollen waarbij de stormen vaak hoog gaan en volgens mij word jij dan veel rustiger. Die beschouwende blik waarbij je ook grote bestuurders hebt mogen adviseren, nam je ook hier mee en dat is maar goed ook want je zette vooral je tanden in ruimtelijke dossiers, verkeer en woningbouw. Nou, dan heb je de bingokaart met de echte dossiers en de discussies hier wel te pakken. Dat vergde veel inzet en ook veel tijd in de commissies om daar rol en richting aan te gaan geven. Daarbij viel het mij ieder geval geregeld op dat je het daar ook niet schuwde om ook een wat andere blik en een ander perspectief te geven en in verhitte woningbouwdiscussies gewoon te zeggen 'ja maar beste dames en heren, we moeten wel ergens kunnen wonen'. Dat was soms een beetje tegen de teneur van dat debat in, maar daar ging je er wel voor staan om nog eens op rustige wijze toe te lichten waarom jij nou stond voor dat standpunt waarvoor je staat. Dat is mooi, je eigen lijn, je eigen overtuiging en ik denk dat het heel goed is dat je als raadslid ook in die zin je eigen geluid weet te geven. Gelukkig ben jij ook volop actief geweest in andere commissies waaronder de Commissie voor Onderzoek van de Geloofsbriefven, maar ook binnen de adviescommissie Vervoersautoriteit van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en het is ook mooi om daar bijdragen in te leveren en ook die andere blik mee te nemen, terug te koppelen in de gemeenteraad en daarmee ons steentje bij te dragen in die grotere vijver van 21 gemeenten. Ook was je actief in de raads werkgroep Valkenburg. Je vond het volgens mij gewoon leuk om complexe vraagstukken op te pakken, daar richting aan te geven en daar dus uiteindelijk ook een besluit over te laten nemen en die toewijding valt je te prijzen. Ik wil jou dan ook danken voor jouw doorzettingsvermogen, je eigen blik op zaken en het allerbeste wensen voor de toekomst.

Dan Annemarie Hofman-de Raad. Het is toch wel fantastisch als je zo'n achternaam hebt dan ben je er al een beetje voor geboren en dit is heel leuk, Annemarie heeft een hele leuke paradox in zich. Als commissievoorzitter van de commissie Mens & Maatschappij bracht jij structuur, overzicht en duidelijkheid en bewaakte je de procedure scherp en leidde de vergadering op een aangename manier en met vaste hand. Grote complimenten voor de wijze waarop jij die commissies leidde, maar tegelijkertijd zagen we ook een andere kant waarin jij als raadslid zelf het woord voerde, gedreven, inhoudelijk sterk en soms is het wel heel erg ingewikkeld om te wachten tot de voorzitter je het woord geeft 'want ik wil mijn punt maken'. Het tekent jou dat je ook in die rol echt zeer gedreven en bevlogen op de inhoud bent. Als je gewoon kijkt naar dossiers als Duindigt, maar ook de Tuynen van Den Deyl, dames en heren vanmiddag zijn nog de laatste artikel 37-vragen ingediend want ja 'ik wil toch nog nadere details weten over hoe het zit'. Dat is goed, het is mooi dat jij vol energie en toewijding in die dossiers bezig bent, je ook eigenlijk de precieze details wilt kennen en daar ook je eigen onderzoekende blik bij hebt. Als voorzitter heb je daar soms wel eens even je handen vol aan, maar het kwam altijd voort, en dat wist ik gelukkig ook, uit het feit dat je het gewoon zelf ook wilt snappen, wilt weten, om uiteindelijk een goed besluit te kunnen nemen.

Daarmee heb je volgens mij een behoorlijke stempel kunnen drukken op behoorlijk wat dossiers, zeker op het gebied van de ruimtelijke ordening. Ik denk dat dit knap en een mooie verdienste is. Ik bedoel, getalsmatig was dat niet altijd zomaar even logisch, maar jij hebt daar volgens mij wel volop invloed op gehad. Het raadslidmaatschap gaat nu stoppen, maar het commissielidmaatschap gaat door en dat is ook mooi want het is mooi dat iemand die zo betrokken is bij de dossiers en op de inhoud zit het goede werk gewoon kan doorzetten. Als we het hebben over het thuisfront, laten we niet vergeten dat je dit allemaal combineerde met een grote verantwoordelijkheid thuis. Daar heb ik ook altijd grote respect en waardering voor en als jij weer verzuchtte dat het te laat werd dan had je daar ook hele goede redenen voor. Dank daarvoor, die persoonlijke noot wilde ik ook nog graag maken. Annemarie, dank je wel.

Ja, ik vind het wel mooi en dat is altijd zo leuk, ik zag de blik al in de raad, 'hij is er eentje aan het vergeten'. Het is altijd zo mooi dat... Maar nee hoor, we waren er helemaal niet eentje aan het vergeten. Monique van Deursen. Ja, zeker in wat spannendere situaties in een dorp wordt een burgemeester wel eens burgervader genoemd, maar het afsluitende woord is toch wel voor iemand die we misschien een beetje de moeder van deze gemeenteraad kunnen noemen. Zij gaat na tien jaar afscheid nemen van deze gemeenteraad want als het langstzittende raadslid dat vandaag afscheid neemt heb jij een grote bijdrage aan de gemeenteraad en het bestuur van Wassenaar geleverd. Je hebt ook vele nieuwe raadsleden wegwijs gemaakt, je was altijd zo goed om met jouw ervaring en betrokkenheid over de partijen heen mensen met raad en advies bij te staan. Daarnaast was je lange tijd commissievoorzitter en je vervulde die rol als laatste in de commissie Bestuur & Middelen en dan altijd zorgvuldig, betrokken en met oog voor de mensen om je heen. Het voordeel was dat je het toch in veel gevallen natuurlijk gewoon voor elkaar kreeg om de boel binnen de tijd afgewikkeld te krijgen. Wat dat aangaat toch ook wel die ondernemersblik, 'tijd is geld, we moeten ook een beetje door mensen'. Dat is mooi, maar ik denk dat jouw inspanningen toch wel het meeste hebben beklifd als het gaat over jouw grote verdienste voor het Sociaal Domein. Jij was de afgelopen tien jaar zeer betrokken bij de decentralisaties. De drie decentralisaties, vraag wethouder Bloemendaal eens precies naar hoe het allemaal is gegaan met alle wetten en de opgave die daarvoor stond. Daar ben jij bij betrokken geweest tot de steunkousencommissie die op vrijdagochtend bij elkaar kwam om over de partijen heen de gesprekken te voeren over hoe we nou die decentralisaties voor elkaar kregen want het was makkelijk gezegd, de gemeente zei 'kom maar op met die taken', maar dat heeft natuurlijk een enorme impact gehad op wat moet worden geregeld. Daarnaast was het ook mooi dat je in die samenwerking, ook met de buurgemeenten en zeker waar het ging over de jeugdzorg, in veel gevallen ook hebt gezorgd dat die verbindingen tot stand kwamen in bijeenkomsten hier in De Paauw waar je al die partijen rond de jeugdzorg verbond. Een professioneel inkoopbureau waar nog steeds verdere stappen in worden gezet om uiteindelijk natuurlijk op een slimme manier met de middelen om te gaan, maar er aan de andere kant ook voor te zorgen dat er goede jeugdzorg is voor die mensen, die jongeren, die het zo hard nodig hebben. Je was natuurlijk altijd een vast gezicht bij de vele sociale en maatschappelijke activiteiten die werden georganiseerd, ook vanuit de buurtcentra waar jij zelf nauw bij betrokken bent, maar ook bij het Sociaal Kontakt Wassenaar en allerlei andere organisaties. Het is niet altijd iedereen gegeven om er overdag te zijn maar jij was er eigenlijk altijd, in gesprek om direct van de mensen om wie het gaat te horen wat er speelt. Dat heb jij mee teruggebracht naar deze gemeenteraad en dat tekent jouw sociale betrokkenheid. Ja, we zijn één punt een beetje kwijt, je moet nog maar eens iets anders op de winkel in de Langstraat verzinnen want ik geloof dat jij wel gewoon doorgaat met een onderdeel te zijn van ons sociaal weefsel in het Wassenaarse. Ik wil jou danken voor al jouw inzet in al die jaren in de gemeenteraad van Wassenaar en ik weet zeker dat ik namens iedereen spreek: we zullen je gaan missen.

Dames en heren, ik heb wat tegen u mogen zeggen maar enkelen van u hebben aangegeven ook graag nog wat naar de gemeenteraad terug te willen zeggen. Daar wil ik graag de ruimte voor geven en ik wil als eerste graag het woord aan Jan Stallinga geven. We hebben bedacht dat u ook dit spreekgestoelte gebruikt, dan kunt u namelijk ook de zaal en iedereen hier vanavond zien, dat is het recht van degene die afscheid neemt.

De heer **Stallinga**: Voorzitter, mijn afsluitende bijdrage aan deze raad. Ik begin met waardering in willekeurige volgorde. De ambtelijke staf. Wat ik in de raad en in commissies heb gezien, is ondersteuning van hoog niveau, eigenlijk altijd onder tijdsdruk en vaak op complexe dossiers. Toch blijft de staf onafhankelijk van het college en dienstbaar aan de raad. Als voorbeeld noem ik de behandeling van de begroting, de steun en de bijstand vanuit de ambtelijke staf, vaak op het allerlaatste moment, maakte indruk. De griffie, Jaap, Nina en Martijn. Wat een kennis van bestuursrecht, wat een geordend apparaat, tot 12.01 uur, het begin van de raadsvergadering, draait de griffiemachine op volle toeren. Een sterk tandem in harmonie met de voorzitter, de raad, de ambtelijke staf en het college. Met een knipoog naar het maritiem verleden van onze wethouder Bloemendaal als navigator van de raad is de griffie cartografisch sterk en weten zij alles van aanvaringsreglementen, obstakels, rotsen, ondiepe wateren, denk aan procedurefouten, juridische haken en ogen, deze

worden zorgvuldig vermeden. Ook waardering voor onze onafhankelijke voorzitter van de raad, onze burgemeester. Een aantal observaties: leiding aan de vergadering, altijd beheerst en vakkundig, geen stemverheffing, ook niet tijdens spannende momenten, altijd een goed gedoseerd spreektempo, onafhankelijk, boven de partijen, beschaafd. Hij houdt als gezagvoerder op de brug ons schip, deze raad, op koers en behoudt overzicht met aandacht voor de bemanning, oog voor het individuele raadslid, het individuele commissielid of een commissievoorzitter, oog voor de mens achter de functie voor, tijdens en ook na de vergadering. Thematisch sprak mij uw aanzienlijke verbondenheid met de WOII-herdenkingen in onze regio aan. Natuurlijk de 4 meiherdenkingen op de Schouwweg, ieder jaar met zinvolle overpeinzingen maar ook altijd mooie betrokkenheid bij onze jeugd. Gastlessen op basisscholen en het voortgezet onderwijs in onze gemeente, aandacht voor de vreselijke risico's waaraan de Nederlandse koopvaardij in die jaren werd onderworpen, het bombardement op Bezuidenhout, de fatale landing van Franse commando's op de Wassenaarse Slag en dan die jaarlijkse herdenking van 100.000 gedeporteerde en vermoorde onschuldige Nederlanders van Joodse komaf waaronder 98 dorpsgenoten. U vertaalt die bezettingsjaren steeds naar het lokale, de inmiddels veertig gerealiseerde stolpersteine in Wassenaar zijn stuk voor stuk het bewijs van uw aanzienlijke verbondenheid met dit thema. Ik hecht hier persoonlijk waarde aan, het thema is leidend in wat ik sinds mijn twaalfde levensjaar lees, maar juist ook in deze gemeente waar veel partijen appelleren aan democratie en vrijheid is het koesteren en beschermen van die kwetsbare vrijheid, een vrijheid die verbonden is met het besef dat wij samenleven, onze eerste opdracht. Ten slotte mijnheer de voorzitter, mijn collega-raadsleden. Ik ben onder de indruk van jullie toewijding en energie, acht fracties en telkens goed voorbereid, ook richting de overkant van het politieke gangpad, dikwijls ontzag. Als voorbeeld noem ik Pasquale en Sonja. Wat een inzet en een voorbereiding demonstreerden jullie bij complexe vraagstukken. We hebben als coalitie ondanks een marginale kwantitatieve positie veel belangrijke dossiers verder gebracht, steeds vaker met een deel van de oppositie, altijd vanuit het algemeen belang en het langetermijnbelang van onze inwoners en in een prettige constructieve sfeer. Ik denk aan het monumentaal erfgoed de Warenar, de strandvisie, het minimabeleid en verkeerskwesaties, alles bij elkaar is dit voor mij een blijvende bron van voldoening. Tot slot mijnheer de voorzitter een tweetal tips richting de toekomstige raad. Acht fracties is behoorlijk veel voor 21 zetels. Zoek elkaar vaker en vroeger op en werk bij de voorbereiding van dossiers meer pragmatisch samen, het moet bij vele dossiers mogelijk zijn om met minder dan acht verschillende stemmen te spreken. Zoals wij recent met z'n allen de WMO-verordening hebben geadresseerd is wellicht een schoolvoorbeeld van hoe we kunnen samenwerken, steun van iedereen en een prachtig meerderheidsbesluit als resultaat. De tweede tip. Zoek elkaar ook buiten de raadzaal op, leer elkaar beter kennen, toon jezelf vaker als de raad aan den volke in plaats van als acht losse fracties, misschien tijdens de beginfase van een nieuwbouwproject, in zo'n hele vroege initiële fase. Ga gezamenlijk met betrokkenen spreken, maak het niet te snel partijspecifiek of partijpolitiek, verdiep je in elkaars achtergronden en belangen en wees je ervan bewust dat onze overeenkomsten sterk aanwezig zijn, niet ieder vraagstuk hier is puur partij-ideologisch gedreven. Op deze wijze kunnen wij het draagvlak van onze raadsbesluiten verder versterken met als neveneffect dat begrip voor de gemeentelijke politiek een belangrijke impuls krijgt. Zo kan het plezier in het werk van een raadslid ook verder groeien. Voorzitter, ik neem afscheid van deze vergadertafel, maar niet van mijn betrokkenheid bij onze gemeenschap want de toekomst van Wassenaar blijven wij samen vormgeven. Tot zover, ik heb gezegd.

De **voorzitter**: Dan wil ik nu graag de gelegenheid geven aan mevrouw Rogge-Schneider.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter, zie daar maar eens tegenop te kletsen. Geachte aanwezigen, geachte inwoners van Wassenaar, vandaag neem ook ik afscheid als gemeenteraadslid. Van de eerste raadsvergadering vier jaar geleden tot op de dag van vandaag heb ik alles gegeven en mij met hart en ziel ingezet voor ons mooie dorp. Dat was een eer, een genoegen en ook een grote verantwoordelijkheid die verdergaat dan de gesprekken in de Langstraat of de werkbezoeken en de debatten in de raadzaal, maar die er ook echt om gaat om samen besluiten nemen voor Wassenaar om ons dorp vooruit te helpen. Dus ik moest in deze raad niet alleen af en toe tot tien tellen, maar tot elf. Ik kijk met trots en plezier terug op deze periode waarin ik mijn bijdrage heb mogen leveren. We hebben veel bereikt voor Wassenaar en ik licht er een paar zaken uit. De eerste betreft wonen. In de afgelopen periode hebben we een aantal woningbouwprojecten goedgekeurd. Belangrijk want we willen dat mensen een huis hebben en zich in Wassenaar kunnen thuis voelen. Zo besloten we, het kwam al aan de orde, tot de bouw van ruim 400 woningen op het ANWB-terrein. Dat was niet makkelijk want wat met alle besluiten is, er zitten verschillende kanten aan het verhaal en er zijn verschillende belangen. Er zijn in dit geval de belangen van de woningzoekenden die een huis willen, maar ook van de omwonenden die geen hoogbouw of verkeersdrukke willen. Als politicus moet je daarin altijd een zorgvuldige afweging maken, het gaat om het individuele belang versus het algemeen belang en in de besluitvorming heb ik er altijd naar gestreefd om het zo goed mogelijk voor zoveel mogelijk mensen te doen. Daarbij lukt het helaas niet altijd om iedereen

tevreden te houden, maar dat hoort erbij. In dit geval vond ik het wel mooi dat de minister van Volkshuisvesting, Hugo de Jonge, destijds naar aanleiding van het besluit over die ANWB twitterde 'het gaat in dit geval om het recht op wonen en dat staat boven het recht op uitzicht'. Een ander voorbeeld is sport, verbinding in de samenleving, gezondheid, de nieuwe sporthal. Daar komen heel veel Wassenaarders, wij ook als gezin we komen er net vandaan, u zag het, waar we veel gebruik van maken. Ik sta regelmatig langs de lijn of aan de bar, ik had de afgelopen jaren geen tijd om zelf op de baan of op het veld te staan, en dan hoor ik van Wassenaarders en ook van bezoevende teams hoe mooi zij de sportfaciliteiten vinden en dat maakt mij trots want we stonden als raad toch maar aan de basis van dat soort besluiten. Nu we natuurlijk bij de sportclubs aan de Dr. Mansveltkade zijn voorzitter, kan ik het ook op mijn laatste dag niet laten om het belang van de fietsveiligheid daar te benoemen. Voor al die kinderen die naar voetbal, handbal of wat dan ook fietsen is het ontzettend belangrijk dat ze dat veilig kunnen doen. De motie over fietsveiligheid is unaniem aangenomen, er zijn al wat kleine aanpassingen doorgevoerd en hopelijk komt die nieuwe inrichting ook snel. Er zijn nog veel meer goede besluiten genomen, wees niet bang, die ga ik hier niet allemaal noemen, maar dat was wel hard werken, zeker ook omdat het gemeenteraadswerk voor mij en voor de meesten van ons hier boven op een gewone baan komt en natuurlijk naast een gezin. Het was ook hard samenwerken want politiek bedrijven doe je nooit alleen. Graag wil ik de griffie, Jaap, Nina en Martijn, danken voor alle ondersteuning in de afgelopen jaren en de bodes Patrick, Kees, Dylan, Kees, Carolien, Marjolein en ook Astrid, Annet en alle ambtenaren voor jullie toewijding, professionaliteit en meestal onzichtbare inzet achter de schermen. Ook wil ik de burgemeester, de voorzitter van onze raad, de wethouders, mijn collega-raadsleden en vooral ook onze fantastische fractie danken want wat hebben we het de afgelopen tijd samen ook leuk gehad. Last but not least, heel veel dank aan mijn fantastische man Willem. Ik dacht al, hier ga ik het niet droog houden. Ik heb een fantastische man en kinderen, Josefiën, Carel en Julius, dank jullie wel voor de steun en de ruimte die ik van jullie heb gekregen om dit te doen. We zijn ook mensen jongens en het kost soms ook wat. Ik sluit af, ik wens de nieuwe gemeenteraad heel veel succes en één advies van mijn kant: houd elkaar een beetje heel. Ook al neem ik nu afscheid als gemeenteraadslid, wees niet bang, ik blijf betrokken als inwoner, dus tot ziens.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Wesselingh.

De heer **Wesselingh**: Het gaat allemaal net, dat is ouderwets. Dank u wel mijnheer de voorzitter, ook voor het leiden van al deze fantastische vergaderingen en dat ik nu voor de laatste keer het woord mag nemen. Geacht college, geachte raadsleden, er is door mede-raadsleden al waardering uitgesproken en er zal waarschijnlijk nog meer komen maar toch wil ik daar nog wat aan toevoegen. Met dit laatste woord wil ik graag mijn dank betuigen aan de griffie die ons als raad met raad en daad heeft bijgestaan met het formuleren van moties, amendementen en 'was het nou artikel 37 of 38 of juist andersom?', in ieder geval het stellen van vragen aan het college of het vragen van ambtelijke bijstand. Dank daarvoor. Bij dezen ook dank aan onze bodes en Facilitaire zaken voor het verzorgen van koffie, thee en eventueel ook een avondmaaltijd als er vroeg werd gestart, het op de tafel zetten van de naamplaatjes en met name het beheer van onze naamkaartjes en de installatie van de microfoons. Ook dat zijn details waarop we konden vertrouwen, ze waren er, altijd perfect. Als laatste dank aan Annet voor het verzorgen van de laatste hapjes en drankjes op de late tijdstippen van de uitgelopen raadsvergaderingen waar misschien toch nog iets te lang werd nagekletst ter evaluatie. Dank voor de goede zorgen. We hebben als raad menig woord gewisseld en gebruikgemaakt van de middelen die ons ter beschikking stonden om democratische besluiten te nemen al was het maar om een toezegging van het college te krijgen. Zonder wrijving geen glans, als je te weinig wrijft dan blijft het dof, het schittert niet en wrijf je te veel dan kan het blijvende krassen maken wat je ook weer niet wilt. Dus niet te weinig, niet te veel, maar precies genoeg. De vier jaar in de raad zijn omgevlogen. Een aantal van ons zal stoppen als raadslid en onze plaats zal door nieuwe raadsleden worden ingenomen, ik wens hen veel succes voor de komende vier jaar. Het gemeenschappelijke dat ieder van ons als raadslid heeft, is dat hij of zij het beste met Wassenaar voor heeft om te behouden wat we hebben en onze gemeente in de toekomst sterker te maken. Ik kan het eigenlijk toch niet nalaten, wij doen dit omdat wij allen een hart voor Wassenaar hebben. Samenvattend. Het hart zit op de goede plek. Ik zeg tegen alle aanwezigen: het gaat u goed en we zien elkaar in ons dorp, want Wassenaar is en blijft een dorp, het is een zelfstandige gemeente en ik hoop dat dit in de toekomst ook een zelfstandige gemeente blijft. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Voorzitter, ook ik neem vandaag afscheid en dat doe ik niet alleen, dat doe ik samen met Marianne, mijn steun en toeverlaat in deze raad. We hebben eerder, voor het weekend, natuurlijk al afscheid van de commissieleden genomen, dus ook van Paut, maar die komt

terug en zij zal onze nieuwe leider in deze raad zijn. Ik wens haar heel veel succes en steun. Zoals wij hier bij elkaar zijn, 21 mensen in deze gemeenteraad, en alle aanwezigen las ik laatst een mooie: we zijn allemaal mensen van goede wil. Ik hoorde dat eerdere sprekers net ook al zeggen, allemaal mensen die het beste voor hebben met Wassenaar en die proberen dat op hun eigen manier na te streven, die politiek bedrijven vanuit hun eigen overtuigingen en hun eigen waarden. Voor D66 is dat vanuit een sociaalliberale houding. Wij zijn het vaak al wel snel eens over wat wij allemaal gemeen hebben en oppervlakkig lijkt het soms alsof we er bij heel veel kleine dingen ook wel prima uit kunnen komen, maar er zijn ook dingen waar achter die ogenschijnlijke eenstemmigheid wat meer grote politieke verschillen en andere levensvisies en waarden zitten. Dat mag en dan zoeken we het debat op in deze raad, op de inhoud, en af en toe mag het ook botsen, ik geloof dat ik dat laatste ook nog ergens in een krantenartikel van een van deze raadsleden las en dat is goed, dat mag en dat is soms ook hard nodig. We doen dat vanuit ons respect voor de democratische rechtsstaat, die staat voor D66 voorop, en in het bijzonder Artikel 1 van de Grondwet die hier op initiatief van de PvdA hangt en daar dank ik hen voor. Het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod staan daarbij centraal. We wensen dan ook de nieuwe gemeenteraad veel wijsheid en moed en rekenen erop dat zij daar waar nodig deze fundamentele waarden bewaken en verdedigen. Dat klinkt misschien een beetje zwaar, maar het heeft een reden dat ik hier aandacht voor vraag want hoewel wij ogenschijnlijk allemaal het beste met Wassenaar voor hebben zijn er soms ook overwegingen waarover we het niet eens zijn. Laten we in deze raad ook de komende vier jaar niet normaal maken, wat niet normaal is. Het motto van een krant luidt 'Democracy dies in darkness', maar soms ook gewoon in het volle licht. Voorzitter, ik wil graag vanaf deze plek alle aanwezigen danken voor de samenwerking, maar ook al die mensen die zich dagelijks achter de schermen voor Wassenaar inzetten. Net noemde de VVD al een hele mooie reeks met al die mensen die dat doen en die zal ik niet herhalen maar ook voor D66 geldt dat wij hen heel dankbaar zijn en u voorzitter, dank u wel voor het leiden van deze toch af en toe lastige raad, we hebben het u niet altijd even makkelijk gemaakt. We zijn blij met de herbenoeming en wensen u ook de komende periode veel moed en doorzettingsvermogen toe, maar dat komt vast helemaal goed. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Tirion-van der Goes.

Mevrouw **Tirion**: Dank u wel voorzitter en beste collega-raadsleden. Zoals jullie van GroenLinks zijn gewend, houd ik het kort. Dit is het laatste praatje van GroenLinks want hierna zijn we PRO en daar moet ik even aan wennen hoor. Vanavond neem ik afscheid als raadslid en dat voelt eerlijk gezegd een beetje dubbel, aan de ene kant is het goed en fijn om weer wat meer tijd voor andere dingen te hebben en aan de andere kant laat ik ook iets los wat me dierbaar is geworden. Eerlijk gezegd was het nooit mijn bedoeling om raadslid te worden, maar soms loopt het anders. Voor ik het wist zat ik hier en daar heb ik geen moment spijt van gehad. Het raadswerk heeft me veel gebracht, mooie gesprekken, scherpe discussies, momenten van twijfel en momenten van trots, maar bovenal de ervaring om samen te werken aan iets wat groter is dan onszelf, ons mooie dorp, onze gemeenschap. Ik wil jullie allemaal bedanken voor het vertrouwen, de samenwerking en ook voor de verschillen van inzicht, juist daar heb ik veel van geleerd. Democratie is soms zoeken, soms schuren, maar altijd waardevol. Persoonlijk neem ik mee dat betrokkenheid ertoe doet, dat luisteren net zo belangrijk is als spreken, vaak zelfs belangrijker, en dat verandering begint met kleine stappen. Ik kijk met dankbaarheid op deze periode terug en hoewel ik vanavond afscheid van mijn rol als raadslid neem, blijf ik betrokken als commissielid en hoop daar ook weer meer aan te kunnen bijdragen. Wie weet hoe het loopt, het kan ook deze keer weer anders lopen. Dank jullie wel.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja, dank u voorzitter. Ik had een heel lang verhaal voorbereid, maar ja dat staat in de schaduw van de heer Stallinga. Dus ik ga veel dingen niet herhalen, maar ik wilde wel ook u bedanken voor uw mooie lofzang op de raad en wat we hier met deze 21 mensen en commissieleden de afgelopen vier jaar met elkaar hebben mogen bereiken. Dat waren niet altijd even makkelijke jaren en met spijt heb ik op een gegeven moment een stap terug moeten doen omdat zoals dat heet, duty calls, de familie had mij nodig in Zuid-Afrika. Dus ik moest het opgeven om fractievoorzitter te zijn, maar de raad en de politiek in Wassenaar liggen me zo na aan het hart dat ik me zoveel als kon en mocht in deze raad ben blijven inzetten. Daarvoor wil ik overigens ook mijn fractie die steun heeft gegeven bedanken, maar eigenlijk ook iedereen in deze raad die samen met ons heeft gewerkt om toch dat te doen wat wij goed vinden voor Wassenaar. Ik heb dat vanaf 2018 mogen doen en dan denk je, waarom ga je dat doen als je zo internationaal werkt? Omdat ik wat dichterbij me wilde bezighouden om dingen te doen, maar eigenlijk is de belangrijkste reden omdat we zo'n ongelooflijk mooi dorp hebben en ik er graag aan wil bijdragen om dat mooi te houden en voor de toekomst te behouden. Daarom was ik in de afgelopen periodes ook heel blij dat we weer

een door de Kroon benoemde burgemeester hebben gekregen en niet meer tijdelijke burgemeesters, toch wel een belangrijk element voor een zelfstandig dorp. Ik begon in de commissie Fysieke Leefomgeving en sommigen die hier zitten weten hoe lastig dat is, maar gelukkig mocht ik al snel fractievoorzitter worden. Dan moet je Bestuur & Middelen doen, maar gelukkig ook nog Mens & Maatschappij wat mij altijd dierbaar is want je kunt liberaal en ook wel degelijk voor goede zorg zijn. Goede zorg, een goede analyse zo vroeg mogelijk in het proces leidt tot betere zorg en wellicht uiteindelijk ook tot minder kosten, maar het begint bij een goede diagnose in het begin en daar zou ik me altijd voor willen blijven inzetten. De burgemeester refereerde er al aan, soms is het moeilijk en soms was ik te relativerend. Het gaat je niet in je koude kleren zitten als je hier staat voor een begroting en je krijgt net een uurtje daarvoor te horen dat een collega in Oekraïne is omgekomen. Ik denk dat je dan af en toe iets te veel relativeert, maar laten we met elkaar vasthouden: politiek mag hard zijn op de inhoud, maar probeer met name elkaar te sparen want jullie zetten je allemaal, iedereen hier, hard in voor Wassenaar en dat verdient respect of je het nou met elkaar eens bent of niet, je doet het toch maar met elkaar, vaak naast andere drukke werkzaamheden. Daarom heeft iedereen hier in deze raad mijn respect, niet te vergeten ook de commissieleden. Dan wil ik natuurlijk ook een aantal mensen bedanken en ik ga het niet herhalen, maar wel de bodes, de griffie, de burgemeester en alle ambtenaren die hier vaak 's avonds laat en in de weekenden klaar stonden om ons te ondersteunen opdat wij ons werk konden doen. Ik denk dat ik het daarbij laat, maar ik wil nog één ding zeggen. Nieuwe raad, heel veel succes, veel plezier, fiks de Warenar en Leendert, heel veel plezier en wijsheid in de komende raadsperiode. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Dank u voorzitter. Als eerste wil ik me net als voorgaande sprekers graag aansluiten bij de woorden van de heer Stallinga, de bijzondere manier waarop hij beschreef wat er de afgelopen vier jaar allemaal in deze raadzaal is gebeurd. Ook woorden van dank aan de griffie, de bodes, de ambtenaren en ook aan de voorzitter van deze raad die mij bij tijd en wijle, hoe zal ik het zeggen, de mond heeft moeten snoeren of in ieder geval mij erop heeft gewezen dat we op een andere manier met elkaar zouden moeten praten. Vanavond neem ik samen met tien collega's afscheid als raadslid van de Wassenaarse gemeenteraad. Bij de start vier jaar geleden woonde ik net één jaar in Wassenaar en geen betere manier om je dorp in sneltreinvaart te leren kennen dan als gemeenteraadslid. Je fiets van hot naar her, van oost naar zuid, van west naar oost om alle plekken te bezoeken waar het in het dorp om gaat, je praat met ontzettend veel verschillende mensen. Wat mij betreft was het een hele bijzondere, leerzame, interessante, voldoening gevende, bij tijd en wijle frustrerende, maar ook vooral heel leuke periode. Er waren heel veel memorabele momenten, maar één stak er gek genoeg met kop en schouders bovenuit, eentje die ik graag zou willen benoemen en dat was de bouw van Democracy op een mooie vrijdagmiddag aan het begin van maart 2026. Ongeveer 25 leerlingen uit groep 8 van de Wassenaarse basisschool stormden hier De Paauf binnen alsof ze dat al jaren heel gewoon waren. Leerkrachten en ouders probeerden hen netjes richting de raadzaal te dirigeren en vooral bij te brengen om overal af te blijven, met name van de microfoons 'want die kunnen stuk' werd hen bijgebracht. De microfoons zijn echter ook essentieel om het woord te kunnen voeren tijdens de raadsvergadering die ze gingen houden, net als in het echt. Ze kregen eerst les in spreken met versterking en dat ging hen wonderwel goed af, zonder schroom voerden zij het woord. Dat was bij mij vier jaar geleden wel anders. U weet het wellicht, de bouw van Democracy is een project om kinderen te laten ontdekken hoe democratische besluitvorming werkt. Ze gaan met elkaar een stad met verschillende voorzieningen bouwen, welke worden dat? De leerlingen delen zich op in partijen en elke partij heeft haar eigen speerpunten die ze ter plekke met elkaar bepalen. Zo vindt de ene partij een ziekenhuis heel belangrijk en de andere juist een supermarkt of een school en wat te denken van een azc, dat moet er toch ook absoluut komen. Het idee is dat ze elkaar overtuigen van de noodzaak van de verschillende voorzieningen, professioneel bepleiten ze hun keuzes en indringende vragen werden onderling gesteld, 'wat is de noodzaak van een huisartsenpost als er al een ziekenhuis is, kunnen we dan niet veel beter een sporthal of een politiebureau bouwen? Dan hoeft er ook geen extra gevangenis want dat heeft het politiebureau al'. Telkens werd er gestemd en bij een meerderheid mocht de voorziening in de grote maquette in het midden van de raadzaal worden geplaatst. Zo verrees daar een stad waar het heel goed wonen is. In nog geen twee uur tijd ondervonden deze leerlingen hoe het in de politiek en in de gemeenteraad werkt en hoe je met verschillende denkbeelden, maar met goed overleg samen iets moois kunt bouwen. Na afloop dacht ik 'wat een waardevolle ervaring voor deze leerlingen, maar ook voor mij', ik zag de democratie in zijn puurste vorm, zonder dubbele agenda, zonder vriendjespolitiek en zonder belangenverstrengeling, gewoon samen bepalen: wat vinden wij het beste voor onze stad of ons dorp? Hopelijk zijn deze leerlingen allemaal gemeenteraadsliden in de dop en hopelijk wordt het de komende raadsperiode net zo constructief. Ik zal het de komende vier jaar waarschijnlijk als commissielid vanaf de zijlijn blijven volgen want door die afgelopen vier

jaar als raadslid ben ik echt aan hart en ziel verknocht geraakt aan Wassenaar in al zijn bijzondere facetten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Everard.

Mevrouw **Everard**: Dank. Vandaag neem ik hier afscheid van de raad. De afgelopen raadsperiode voelde voor mij soms ook wel eens als een achtbaanrit, dus het is ook wel eens goed om even stil te staan bij wat er nou allemaal is gebeurd. Ruim vier jaar geleden werd ik gebeld door de selectiecommissie van het CDA in Wassenaar, of ik op de lijst wilde staan. Ik was wel actief lid en ik was actief bij de jongerenafdeling van het CDA, maar ik had er eigenlijk nooit over nagedacht om ook zelf als raadslid op de lijst te gaan staan. Toen heb ik geantwoord 'oké, is goed, zet me er maar op maar zet me dan wel een beetje op een lage plek, dan hoef ik niet direct de raad in maar kan ik eventueel helpen als commissielid'. Ik dacht op plek 8 wel goed en veilig te staan, ik had nooit gedacht dat zoveel Wassenaarders het vakje bij mijn naam rood zouden kleuren en dat ik de voorkeursdrempel zou halen. Ik zou liegen als ik zou zeggen dat ik er niet een beetje emotioneel van werd toen ik dat hoorde, ik voelde me toen en nog steeds onwijs dankbaar voor dat vertrouwen. Ik heb mij dan ook de afgelopen vier jaar voor hen willen inzetten, voor de jongeren die minder hun stem laten horen in het Wassenaarse publieke debat, maar die toch echt wel hele waardevolle input kunnen leveren. Ik ben blij met mijn allerlaatste motie over het organiseren van een kindervragenuur die door de hele raad hier is aangenomen. Ook heb ik mij willen inzetten voor al die woningzoekenden die ik de afgelopen tijd heb gesproken. Perspectief bieden aan Wassenaarders, jong en oud, die hier zijn geworteld en hier het liefst willen blijven wonen, maar voor wie dat in deze tijd zo moeilijk is te behalen. Daarover hebben we als raad een aantal belangrijke besluiten genomen, het ANWB-terrein en het woningbouwproject bij Den Deyl waar ook zoveel Wassenaarders een huis hebben kunnen kopen. Het besluit over de gemeentewerf laat echter nog op zich wachten, maar ik ben blij dat we met de motie hebben bijgedragen aan het steviger verankeren van het burgerinitiatief de Stokstaartjes. Ook met de aangenomen motie om bij nieuwbouwprojecten met koopwoningen voorrang aan Wassenaarse woningzoekenden te verlenen heb ik getracht me voor hen in te zetten en ik ben er trots op dat ik hieraan heb bijgedragen. Voorzitter, de afgelopen raadsperiode is er veel gebeurd wat de politieke verhoudingen in deze raad op scherp heeft gezet en een coalitie met een meerderheid van één zetel geeft weinig ruimte om die verhoudingen te verzachten. Ik heb de overtuiging dat je als echte CDA'er altijd de verbinding moet zoeken, ook al lijkt het of je lijnrecht tegenover iemand staat, er is altijd wel iets dat je ook verbindt aan die persoon en wat ons verbindt als raadsleden, is dat we ons wellicht allemaal vanuit een ander perspectief willen inzetten voor het dorp waarin we wonen, dat we daar tijd, soms heel veel tijd, voor willen vrijmaken en voor velen van ons naast een fulltime baan, naast een sociaal leven, naast misschien wel een gezinsleven of mantelzorg, ons willen inzetten vanuit onze overtuiging van wat goed is voor onze gemeente terwijl dat ook gepaard gaat met een groot afbreukrisico. Je neemt immers politieke besluiten die het dagelijks leven van je buurman, je teamgenoten, je oude klasgenoten, kennissen of kennissen van kennissen raken. Ik heb dan ook respect voor ieder hier in deze zaal dat ze dat willen doen. Natuurlijk moet er hard op de inhoud gedebatteerd kunnen worden, door politici hier, in de media of als inwoners onder elkaar maar wellicht kunnen we vanuit die verbinding als vormgevers van het publieke debat wat milder zijn op de persoon. Uiteindelijk moeten wel genoeg mensen zich willen blijven inzetten als raadslid en commissielid om hier in Wassenaar een goed functionerende lokale democratie te behouden die representatief is voor alle Wassenaarders. Voorzitter, deze achtbaanrit is bijna ten einde. De rit begon als twintiger met een commissielidmaatschap en eindigt als dertiger en als fractievoorzitter. De rit kon soms wel snel gaan en soms kon de rit ook wat energie vreten waarbij het voelde of je drie keer over de kop gaat en denkt 'nou, nu zijn we er wel' maar er nog twee loopings volgden, de Python in de Efteling is er eigenlijk niks bij. Het kostte misschien wat energie, maar het was ook heel leerzaam en de rit kon ook echt heel leuk zijn. Ik genoot van de inhoudelijke debatten die ik hier heb gevoerd, ik genoot van de samenwerking met Jan die soms een andere kijk op vraagstukken had dan ik, maar waarbij we er altijd samen goed uit konden komen, waarbij we elkaar de ruimte gunden op onze eigen onderwerpen. Het geeft energie als je dingen voor elkaar kunt krijgen en al helemaal als dat lukt met de steun van een mix van oppositie en coalitie. Ik genoot van alle gesprekken met al die verschillende Wassenaarders en ik genoot van alles wat ik over Wassenaar heb geleerd want juist ook als je hier je hele leven hebt gewoond en bent opgegroeid, valt er nog heel veel nieuws over deze gemeente te leren. Het heeft me daarnaast ook heel veel opgeleverd, interesse in nieuwe vakgebieden zoals de volkshuisvesting en dat heeft me ook een nieuwe baan opgeleverd waarmee ik me ook daarvoor zal blijven inzetten. Het heeft me ook vriendschappen opgeleverd. Voorzitter, als jongste raadslid stap ik voor nu uit deze achtbaan en is het tijd om mij te richten op mijn maatschappelijke carrière. Ik heb de afgelopen campagnetijd even aan mij voorbij laten gaan, maar ik zag gelukkig heel veel jongeren voorbijkomen, jonger dan ik ben en als ik het goed heb berekend, krijgt één van hen een raadszetel. Het jongste raadslid was in de vorige periode nog een tiener, daarna een twintiger en nu een

dertiger en ik hoop toch echt niet dat het straks een veertiger gaat zijn. Dus ik hoop dat de jongeren de kans gaan krijgen om in ieder geval het commissielidmaatschap te gaan vervullen want ze zijn heel hard nodig voor een representatieve raad. Dat gezegd hebbende neem ik dan nu echt met een gemengd gevoel afscheid. Het is jammer dat je keuzes moet maken in het leven en je je tijd niet overal in kunt steken, maar het biedt me ook weer ruimte voor andere uitdagingen en ik kijk met trots terug op deze rit, trots op wat we in deze mooie gemeente hebben bereikt. Misschien zien jullie me in de toekomst terug en misschien ook niet, de tijd zal het leren. Tot slot zou ik ook graag een woord van dank uitspreken naar de griffie, de bodes, de ambtenaren en de burgemeester voor alle hulp en ondersteuning die zij hebben geboden en ook voor het nodige geduld dat ze hebben kunnen opbrengen. Ook dank aan mijn familie en aan mijn vriend voor de steun en ook soms even het luisterend oor als je even al je zorgen wilt luchten. Heel erg dank.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Van Deursen.

Mevrouw **Van Deursen**: Voorzitter dank en dank ook voor de mooie woorden die u hebt gesproken. Het was inderdaad even denken, 'o, ik word overgeslagen, dus mag ik niet weg of...?' Nou ja, het is goedgekomen. Allereerst ga ik beginnen met mijn thuisbasis te bedanken voor het mogelijk maken dat ik zo lang het raadswerk heb kunnen doen. Dan de periode waarin ik me mocht inzetten voor Wassenaar. Begonnen met alle vergaderstukken op papier, stukken die je alvast moest doorlezen en nu alles digitaal. Ik heb diverse, voornamelijk plaatsvervangende, burgemeesters voorbij zien komen en we hebben nu gelukkig al jaren onze eigen burgemeester. Er is een Werkorganisatie Duivenvoorde opgericht en ook weer opgeheven. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is opgericht, daar kunnen we heel veel profijt van hebben. Volgens mij maken we daar te weinig gebruik van. Het is ook al gezegd door de burgemeester, de grote decentralisatie in het Sociaal Domein heeft in 2015 plaats gevonden waarbij de woordvoerders een aanzienlijke periode op wekelijkse basis, het steunkousenclubje, maar het was ietsjes anders, met ambtenaren, het maatschappelijk veld, bij elkaar kwamen om alles in zo goed mogelijke banen te leiden zodat niemand buitenboord zou geraken. Er is een aantal gemeenschappelijke regelingen tot stand gekomen en die in de jeugdhulp gaat mij zeer aan het hart. Dan is er een coronaperiode geweest, van het ene op het andere moment stond alles vanwege de lockdown echt even stil tot we digitaal vanuit huis konden gaan vergaderen. In die lockdownperiode mocht ik als voorzitter van de commissie Bestuur & Middelen met een brief met toestemming van de burgemeester naar De Paauw om daar samen met de griffie een vergadering te gaan leiden. Dat waren bijzondere tijden, maar in feite waren dit vele bijzaken want waar het bij mij altijd om draaide was het goede doen voor de inwoners van Wassenaar, zeker gezien mijn portefeuille in het Sociaal Domein. Ik heb geprobeerd een bijdrage te leveren aan het beter toegankelijk en bereikbaar maken van diverse regelingen die er voor de inwoners zijn, met name de vindbaarheid van de regelingen op de website van de gemeente. Als we weer een raadsvoorstel kregen over het vernieuwen van beleid, ging ik altijd eerst zelf kijken hoe dat beleid en de regelingen op de website te vinden waren en dat kon beter. Het is ons als gezamenlijke commissie Mens & Maatschappij best vaak gelukt om dit beter in te richten. Ook heldere taal was voor ons altijd heel erg van belang, mensen moeten weten wat er staat, het moet niet onduidelijk zijn. Inmiddels is het Sociaal Team Wassenaar opgericht waar inwoners met hun vragen terecht kunnen. De hoeveelheid kinderen die gespecialiseerde jeugdhulp ontvangen, baart mij zorgen. De aantallen zijn verminderd, maar ik denk nog niet genoeg. Zo kan ik nog wel even doorgaan voorzitter, maar bij dit alles is de input van met name de inwoners van Wassenaar nodig. Ik dank dan ook iedereen waar ik in de afgelopen jaren mee heb mogen spreken of dat nou het maatschappelijk middenveld was, de gesprekken met inwoners, zeker in onze winkel en soms gewoon op straat bij de supermarkt, de gesprekken met raadsleden in de regio of Tweede Kamerleden, uiteraard mijn eigen commissieleden en natuurlijk mijn eigen fractie voor hun inbreng. Zonder de hulp van de griffie en de ambtenaren was dat ook niet mogelijk. Zeker, het is voor mij niet altijd een leuke tijd geweest en de hulp van de griffie en de ondersteuning van de ambtenaren waren mij in die tijd dierbaar. Wat ik al zei, ook mijn collega-woordvoerders in het Sociaal Domein, wij hadden gewoon de leukste commissie. Tegen ieder die doorgaat en degenen die woensdag worden geïnstalleerd zeg ik: blijf het goede doen voor Wassenaar en vooral voor de inwoners. Dank u voorzitter, het gaat u allen goed.

De **voorzitter**: Volgens mij heb ik alle raadsleden die vertrekken rechtgedaan met de mogelijkheid om iets te zeggen. Dat klopt, maar de heer Van Smirren wil als voorzitter van de Werkgeverscommissie nog iets zeggen.

De heer **Van Smirren**: Ja dank u wel voorzitter dat u mij de gelegenheid geeft om namens de Werkgeverscommissie het woord te voeren, eigenlijk ook namens de raad en mede namens mevrouw Bellekom, die ook deel uitmaakt van de Werkgeverscommissie. Het doet mij deugd dat ik verschillende afscheidnemende collega's een pluim heb horen gegeven aan de griffie en het is ook

terecht dat we na vier jaar memoreren en markeren hoe belangrijk de griffie is, hoe zij ons ondersteunen in al het moeilijke werk dat vanavond ook voorbij is gekomen. Dank Jaap, dank Nina, dank Martijn voor de geweldige manier waarop jullie ons ondersteunen. Het verslag van de Werkgeverscommissie van 10 maart jl. hebben jullie bij de ingekomen stukken kunnen lezen. Daarin staat ook het aantal keren dat we hebben vergaderd en dat was veel, zeker het laatste jaar 2025. We hebben op een gegeven moment besloten om tot 23.00 uur te vergaderen, dan de rust te zoeken en de volgende dag door te gaan. Volgens mij is dat een goede stap geweest, maar dat betekende voor de griffie wel dat ze bij extra vergaderingen aanwezig moesten zijn en dat heeft een aantal keren plaatsgevonden. Verder is het soms een juridisch kunstwerkje om een amendement in te dienen. Dat is wetgeving, een amendement is wat eenvoudiger dan een motie en altijd vinden wij daar de deskundigheid van de griffie die ons daarbij begeleidt. We hebben natuurlijk vanuit de Werkgeverscommissie vaak met de griffie gesproken en ik hoorde vaak dat het ook wel eens op het laatste moment allemaal tot hen komt. Dan zit je voor zo'n dinsdagavond en dan komt er om 15.30 uur nog een raadslid die zegt 'ik wil nog even een juridisch kunstwerkje fabriceren' en dat betekent dan weer alle hens aan dek voor de griffie. Dus ook naar de nieuwe raadsleden zou ik willen zeggen: kom op tijd, dat scheelt heel veel werkdruk. Die werkdruk was de afgelopen jaren enorm, dat hebben we allemaal kunnen ervaren. Er is heel veel gebeurd en dat betekende voor de griffie ook heel veel werk. Een oproep aan de nieuwe raad om dat met die moties en amendementen vooral allemaal wat eerder te doen. We hebben het een en ander bij de raadsleden opgehaald, dus de cadeaus die we jullie doen toekomen zijn door de raadsleden betaald. Maria en ik willen die graag aan jullie overhandigen. Graag een applaus voor de griffie.

10. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Bedankt. Met deze mooie woorden zijn we aan het einde van deze raadsvergadering gekomen. De vriendelijke vraag aan de elf raadsleden die vandaag afscheid hebben genomen is of u straks hier met zijn elven wilt gaan staan. Daar worden de fotografen heel erg gelukkig van want dan wordt u als afscheidnemende raadsleden nog even op de plaat gezet. Voor eenieder die denkt 'en wat gebeurt hier daarna?', de inmiddels geroemde Annet is ook vanavond weer zo vriendelijk om er met het bodeteam voor te zorgen dat er een borrel in de Tuinzaal is. Dus daar is iedereen van harte welkom om deze mooie avond nog met elkaar na te beschouwen. Ik wens u alle goeds, een goede avond en ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 12 mei 2026

De griffier,

De voorzitter,

dhr. J. Kleinhesselink

dhr. L.A. de Lange